

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, szeptember 28-án.

267. szám.

A Bertalan kigyója.

A francia kormány némi habozás után tegnap átvette a nemezis szerepét és megkínálta a vezérkart azzal a borotvával, melyet ez a derék testület utólagára Henry alicredesssel szemben alkalmazott kitünő sikerrel. A Dreyfus-pör megújításának elhatározása csak ez a borotva volt, mert egyébként a francia vezérkar már hetek óta ült a vádlottak padján. Odaültette az egész világ, amely eltudja nézni, hogy az algau parasztok, a nagy keresletre való tekintettel, több algaui marhát hozzanak forgalomba, mint amennyivel őket a jótékony természet megajándékozta, de egy vezérkartól mégis el szeretni várni, hogy a dokumentumokat ne a kereslet nagysága szerint gyártsa. A francia vezérkar tehát épen úgy vizsgálta fogságban ült, mint az áldozatai, csak azok a tisztességtudó urak hiányoztak, akik neki a mentő borotvát czellájába csempészszerék. Most ezek az urak is megjöttek és miután tisztázták a dolgot lelkiismeretükkel, elővették a borotvát. Tessék, uraim, méltóztassanak elmetszeni a nyakukat, nehogy az igazságszolgáltatás legyen kénytelen erre a kellemetlen feladatra vállalkozni. Így szólt a vezérkarhoz a francia kormány figyelmeztetése, mikor tegnap a revíziót elrendelte.

Ha most a francia vezérkar megembereli magát és belenyugszik a fordulatba, melyet megakasztani úgy sem tud, talán még tisztességgel kivergődhetik a cloaca maximából. Egy kicsit megtépve és egy kicsit sárosan, de máskülönben eléggé egészségesen. S a kormány két kézzel siet segítségére ebben

az irányban, sőt egyenesen utasítja az állam ügyészt, hogy ezentúl a hadseregnek megsértését a legnagyobb szigorral üldözze. Minden jogos és minden jogtalan inzultus ellen földni akarja tehát a vezérkar néma visszavonulását, mely annál könnyebb volna, mert a hadsereg nyilván nem félti jobban a köztársaság biztonságát, mint a kormány. S ha ez a titkos bizonyítékok ismeretével sem tart háborus bonyodalmaktól, sőt még a hadsereg ellenére is hajlandó a bizonyítékokat nyilvánosságra hozni, akkor a vezérkar is elaltathatja aggodalmait. Különben is arra a kormányra hárihatja a felelősséget, amelynek rendelete nélkül a katonaság úgy sem igen ragadhat fegyvert háborura.

De a vezérkar ilyen megfontolására kevés a kilátás. Sok mindan lappangó törekvés támogatja makacsságában a hadsereg vezérkarát. Azonfelül pedig a saját hatalmi vágya. Mert ez forog most kockán és a Dreyfus kapitány sorsa régen mellékessé törpült. Ha Dreyfus él vagy meghal: ennek a nagy párbajnak mindenképen el kell dölnie és az a francia hadsereg tragikuma, hogy neki a párbaj elől nem is szabad kitérnie. Még ha máskülönben meg is volna győződve, hogy a köztársaságot kockáztatja és magát még sem menti meg. Neki sarkára kell állania. És ezért gyönyörködhetik most Franciaország minden ellensége abban a szomorú látványosságban, hogy a francia vezérkar egyenesen fut a veszte után, mint a Bertalan kigyója. Ahogy a kigyóról tartja a néphit, hogy amelyik egyszer megmárt valakit, nem talál többé nyugtot és ösztön szerint rej-

tözik a szekérutra, ahol az első kocsi eltaposhatja a fejét, úgy áll most a francia vezérkar is az igazság útjába. Megmarta a világ jogérzékét s most önkényt keresi a legveszedelmesebb utakat, csak hogy mielőbb elpusztuljon.

Nagyon mindegy ilyen körülmények közt, hogy az igazság bajnokának mondják-e Brissont, vagy elnök-aspiránsnak, aki a revízió elrendelésével a féllábát már odatette az ingatag Faure helyébe. Brisson ezt a lépést sem Dreyfus, sem az elnöki állás kedvéért nem tette; őt a kényszerűség vitte. Az okosságát legföljebb az dicséri, hogy ezen a ponton erőszakolta ki az összeütközést, ahol a francia militarizmus saját hibájából gyöngé. Minden más ponton föltétlenül a hadseregnek kellett volna győznie, mert a francia nemzet még a hadsereg gyöngéibe is szerelmes; de a revízió kérdése körül a viaskodás eredménye legálább kétes. Ha valahol, itten lehet némi reménysége a kormánynak, hogy a militarizmus erejét megtörje s azért magát a hadsereget még se tegye tönkre. Ha ki tudja vinni, hogy a revízióval kapcsolatosan fölfrissítse a hadsereget és a férges részeket egészséges anyaggal pótolja, akkor ez a restaurált hadsereg hálás lesz a kormánynak, a nemzet szemében pedig sokkal különb ideállá lehet, mint az a régi, erőszakos és mégis rothadt testület volt. Ez a reménység sarkalta Brissont és társait, az a szegény fogoly kapitány aligha.

Am hadd örüljön a világ, hogy a megsértett jogérzet még egy erőszakos vezérkar testén keresztül is elégtételt talál. Am hadd örüljenek az érzékeny

Rossz cselédek jó gazdái.

— Maurice Montegut-tól —

Toulardék derék emberek voltak, igazán derék emberek voltak. Becsületes, rendes házaspár. Sok szép pénzük volt és maguk szerették, tisztességes uton, lelkiismeretes kereskedéssel; — de azért nem bízták el magukat, csöppet sem voltak büszkék.

Ellenkezőleg, mindig meghatóttan emlékeztek vissza a nehéz kezdetre: még mindig tisztelték a munkát, a balszerencsével, a hátrányos véletlenekkel küzdő megfeszített munkát. Azért hát, amikor végre megvalósították azt az ábrándjukat, hogy kiköltöznek a város végére, mely nekik ahhoz az utcához viszonyítva, ahol megöregedtek, a falut képviselte; amikor, mondjuk megvásárolták a zöldszalugáteres fehér házat, a kert közepén álló házat, ahol a kertben három szál fa is volt: akkor Toulardék elhatározták, hogy a lehető legtöbb jót fogják cselekedni a környezetükkel.

Először is nagy luxust engedtek meg maguknak: cselédet fogadtak. Nagyon fiatal leányt akartak fogadni, hogy a hála köteleivel örökre magukhoz fűzzék; mert hiszen világos, hogy úgy bántak majd vele, hogy boldog lesz náluk.

Választásuk egy tizenhat éves árvaleányra esett, aki szöke volt, piszeorru, szépszemű,

Julienek hívták és Julie beszegődött hozzájuk. Minthogy semmit se tudott, mindenre Toulardnének kellett őt megtanítania; de mert a lány gyöngé egészségu volt, a tanórák nem tartottak sokáig. A vásáló közszenzagától Julienek megfájdult a feje és szegényke ájulásba esett a nagyon is forró vízbe dugott tengeri rák láttára.

— Tullinom természet, szerfölött érzékeny — mondta ilyenkor Toulard — ne erőltessük meg nagyon.

És Toulardéknak volt ugyan cselédjük, de azért Toulardné csakugy mint a nyomorúság napjaiban, továbbra is maga surolta a fazekak fenekét és maga fogta kezébe a seprű nyelét. Julie olykor megtörülgette a butorokat, de unott arccal, fáradt mozdulatokkal tette ezt is.

— Nagyobb dolgokra való — jegyezte meg ilyenkor újra Toulard.

Valóban, a folytonos pihenés közben, az előtte eddig ismeretlen jólétben, Julie, az árvaházban föléseperedett leány, megfinomodott, a keze megfiheredett, kisasszonyos formájú lett. De Julien azért sovány volt, sápadt és vérszegény; úgy látszott, hogy iszákos szülők gyermeke, örökletesen rossz gyomru. Különben makacsul vonakodott enni még a más főztjét is; és ez nagyon elszomorította a derék Toulardékát.

Azért hát csakhamar elhatározták, hogy Julie velük egy asztalnál fog ülni; így majd ügyelhetnek reá, szeliden hátorithatják, hogy ne duzzogjon az ételért.

Megható látvány volt ez.

Toulard vén bordeauxit töltögetett a cselédjének, Toulardné pedig egy-egy szalagot ígért neki, ha megeszi a cotelettejét.

És gyakran a jó emberek esténként, mikor egyedül voltak a szobájukban, lefekvés közben így szóltak:

— Igazán, kívánatos volna, hogy minden gazda olyan legyen, a milyennek mi vagyunk.

Ebben tán tévedtek egy kissé és a büszkeségük mindenestre bünös büszkeség volt. A jó gondozás különben nagyon hamar figyelmenreméltó eredményeket nyújtott. Julie megnőtt, meghízott, arca kipirult, a kis penészvirág most már szépnak találta az életet és kegyeskedett mosolyogni, fehér fogait mutogatván. Talán hálával is el volt telve, de bizonyos, hogy ezt az érzését nem igen fitogtatta.

Sohasem árult el egy mákszemnyi meghatótságot sem az őt környező gondozásért. Toulardék jóságát most már tartozó hódolatként fogadta a piczi.

— Tartózkodó, zárkózott természetű — mondotta Toulardné.

szívek, hogy annyi véres és izgató bonyodalom multán a szenvedő hős visszatérhet nejéhez és gyermekéhez. Am hadd kéjelegjen Európa minden romantikus lelke azon a csodás képen, mikor oda-künn a tengeren, a hajnali ködben először ölelkezik szabadon egy lesoványodott fogoly, aki megint magára veheti az imádott egyenruhát, és egy elgyötört asszony, aki hosszú esztendőkn át talpig járt a gyászban és most ujjongva bujt először világos ruhába. Am hadd permetezzen millió ismeretlen ember szeméből a megindulás könnye. Franciaország ehhez a szép játékhoz csak a diszleteit kölcsönzi, mert Franciaország a maga menekülésével van elfoglalva. Neki az eljövendő napok nagyobb örömet is hozhatnak, mint az érzékeny szíveknek. Maga Franciaország lesz az, mely ujjongva öltözhetik megint világos ruhákba és lesz újra szabad és erős. Ez pedig mégis csak a szebbik látványosság lesz . . .

POLITIKAI HIREK.

Beszámoló. Széchenyi Aladár gróf válszelei választóihoz nyílt levelet intézett, amelyben a politikai eseményekről beszámolva, többek között a kiegyezés kérdéséről így nyilatkozik: Kötelesesem kijelenteni, hogy még abban az esetben is, ha egy újabb provizórium létesítésének nem is volnának törvényes akadályai, még ebben az esetben is határozottan ellenezném egy ilyenek behozatalát, mert összes pénzügyi és gazdasági helyzetünket a legnagyobb bizonytalanságnak tenné ki és beláthatatlan bonyodalomokba sodorná. Ugy a politikai, mint a gazdasági érdek, valamint maga a törvény szövege arra utalnak bennünket, hogy az, amit most önálló intézkedéseképen ez év végeig alkotunk, állandó természetű legyen. A quotakérdésben megadja a megoldás módját a törvénynek a királyi döntésre vonatkozó része, mely most már okvetetlenül második ízben be fog következni. Ami pedig a vámügyet és az ezzel kapcsolatos kérdéseket illeti, az önálló intézkedések közjogilag kizárják a vámszövetséget, mert ilyen csak az osztrák parlament közbenjöttével lehetne kötni; de nem zárnak ki oly kereskedelmi szerződést, mely biztosítaná a kölcsönös méltányosságon alapuló barátságos gazdasági

viszonyt Ausztriával. — A levél így végződik. Egész Magyarországnak abban kell ma találkoznia, hogy föntartsa és megvédelmezze Deák Ferencz nagy művét; ne engedjünk annak betűjéből és szelleméből egy szemérvit sem lealkudni; ameddig létünk eme szilárd alapjához ragaszkodunk, nem féltünk hazámat, sőt meggyőződésünk, hogy Deák Ferencz nagy művének fentartásával Ausztriát is megmentjük.

Mócsy Antal a tapolezai kerületben tartott beszámoló-körutat. Beszédében többek között kívánta az egyházpolitikai törvényeknek olyan módosítását, hogy azok egyik vallást se sértsek, minden vallás tiszteletben tartását és hitvallásos iskolákat, vagyis azt a jogot, hogy minden vallásfelekezett hozzá tartozó ifjuságot saját vallásának szellemében nevelhesse. Ráfogásnak mondotta azt a híresztelést, hogy a püspöki kar a néppárt ellen van mert hiszen ez a párt egyenesen a katolikus püspöki kar felhívására keletkezett. Majd áttérve a királyné tragikus halálára, kikelt a társadalom kinövésai, az anarchisták és szocialisták ellen.

Egy konfliktus. A „Magyarország” mai száma azt jelenti, hogy Bánffy Dezső báró miniszterelnök és Szilágyi Dezső házelnök között, a Ház munkarendjének előterjesztése miatt konfliktus tört ki. Jól beavatott helyről közlik velünk, hogy ilyen összekocczanásról szó se lehet. A minisztertanács hatásköre csak a Ház munkarendjének megállapítására terjed ki, a napirend megállapítása az elnök kizárólagos joga. Megesett néhányszor, hogy a miniszterelnök bele akart szólni a napirend megállapításába, az elnök azonban mindannyiszor tiltakozott a beavatkozás ellen. Egyébként Bánffy báró és Szilágyi már négy nap óta nem találkozott egymással és így újabban már csak azért sem keletkezett közöttük konfliktus.

Pártértekezlet. Az országgyűlési szabadelvű párt mai értekezletén Podmaniczky Frigyes báró elnök fájdalomtól meghatott hangon emlékezett meg Erzsébet királyné elhunytáról: Azt a mérhetlen fájdalmat — ugymond — amelylyel e csapás az egész nemzetet sújtotta, csak a kegyelet enyhítette némileg s e kegyeletnek a megnyilatkozása az a törvényjavaslat is, amely a mai értekezletnek a tárgya. Az értekezlet minden felszólalás nélkül egyhangulag elfogadta az Erzsébet királyné emlékének megörökítéséről szóló törvényjavaslatot s az elnök indítványára köszönetet mondott Szivák Imre előadónak a törvényjavaslatra vonatkozó bizottsági jelentés szerkesztéséért.

A földmivelésügyi költségvetés.

(A pénzügyi bizottság ülése.)

A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklése alatt tartott mai ülésén tárgyalás alá vette a földmivelési tárca költségvetését. Mint előadó Papp Géza szerepelt.

A központi kiadásoknál *Matiekovics* Sándor pénzügyi szempontból kifogásolja azt, hogy „működési pótlékok” czimén állandó tétel vételessék föl a budgetbe.

Darányi Ignác miniszter utal arra, hogy itt nincs új kiadásról szó s hogy számviteli törvény tette a kérdése czimnek fölvetését szükségessé.

Lukács László pénzügyminiszter felszólalása után a bizottság *Matiekovics* indítványa értelmében határozott.

Teleki Sándor gróf a miniszter tevékenységéről elismeréssel nyilatkozik.

Kossuth Ferencz hangsúlyozza egy oly öntözési csatorna-hálózat államilag való létesítésének szükségét, amely egyuttal hajózási csölokra is használható lenne. Majd a munkáviszonyokkal foglalkozik.

Gyarkovics György kiemeli, hogy a mestereségi vasúti tarifák Horvátországban majdnem teljesen megszüntették a hajózást a Száván, amit azólo nem tart egészséges állapotnak. Kérde a minisztert, hogy a Száva föl van-e véve az általános folyamhajózási tervbe. Kiemeli továbbá a vukovár-samáci csatorna kiépítésének kiváló fontosságát.

Darányi Ignác miniszter mindenekelőtt fölvilágosítást ad a horvát-szlavonországi folyók szabályozásánál zsinórmértékül szolgáló szempontokról, megjegyezve, hogy évről-évre emelkedik az a dotáció, melyet a horvátországi folyók szabályozására fordít, amely a legutóbbi három év alatt meghaladja a 700.000 forintot. Ami a csatornákat illeti, tagadhatatlan, hogy e téren messzebbmenő intézkedések lennének szükségesek. Az öntözés ügyét igen fontosnak tartja s erre nézve törvényjavaslatot is dolgoztatott ki, amelyet benyújtása előtt szaktanácskozás elé fog terjesztetni. A munkás-közvetítés tekintetében megjegyzi, hogy ez mind nagyobb arányokat ölt s gyakorlati irányban fejlődik; együtt utazó munkások a kereskedelmi miniszter által kiadott utasítás értelmében önköltségen szállítatnak s ezzel a megoldással a munkások meg is vannak elégedve.

Komjáthy Béla arra való tekintettel, hogy a cukor drágasága hátrányos befolyással van gyű-

és továbbra is elhalmozta Juliet szalagokkal, olcsóbbfajta ékszerekkel, ugyannyira, hogy valami ostoba kaczeráságot revelt bele és meg is pecsételte a sorsát.

Egy szép este — hogy rövidék legyünk — Julie megszökött egy huszárkaplárral; Toulardék soha többé nem látták viszont.

Szegényeknek nagyon nehéz volt ez a csapás. Ahogy az első meglepetésből fölocsudtak, legelőbb is hangosan méltatlankodtak. Az a leány, akivel ugy bántak, mint a saját édes gyermekükkel: „Az embernek elmegy a kedve a jóstól; elmegy a kedve a jóstól!” — ezt mondogattak.

— Füstöljük ki a házat! — szólt aztán Toulard.

Csakugyan kifüstölték a házat, aztán új cselédet kerestek.

— Lovat akarok! — jelentette ki Toulardné, aki kedvelte a metaphorákat. — Igen, lovat, marhamódra megtermett leányt, aki dolgozik, mint a szerezsen. Nem akarok a saját cselédem rabszolgája lenni. Láttuk, mire vezet ez.

És Toulardék egy bizonyos Luiset választottak ki, tekintettel erős testalkotására és az igavonó állatéhoz hasonló arczifejezésére.

Az első napokon a „ténstur” és a „ténsturasszony” tényleg csak emelt hangon beszélt vele, rövid, parancsoló szavakat intéztek hozzá, egyedül csak a szolgálatra vonatkozót. Louise

abban a szempillantásban némán engedelmessékedett; Toulardék pedig az asztalnál egyetértőleg pillantgattak egymásra. Szembeszédjük ezt jelentette: „Igy ni, most kitaláltuk a módját! Nem engedjük a nyakunkra nőni!”

De egy este Toulardnak eszébe jutott valami, amire eddig nem gondolt. Megkérdezte a feleségétől:

— Ez itt, reményem, eszik nógatás nélkül is?

— Nagyon keveset eszik, felelte a ténsturasszony; inni meg épen nem iszik.

— Persze — szólt bosszusan a ténstur — hiszen már nagyon jól ment minden . . .

Ebben a perczen előjött Louise, Toulard fölemelte a hangját, tekintélyes, méltóságos akart lenni; de azért csak jó ember maradt mégis. Kissé nevetségesen jó ember.

— Jöjjön csak, leányom. Azt hallom, maga nem eszik; nem iszik. Miért van ez így?

Louise zavartan felelte:

— Eszem én, kérem alássan csak anynyit, mint máshol ettem; többet nem is mernek, egészen elég az egy cselédnek. A ténstur nagyon is jó . . .

És nagyon gyorsan tette hozzá, mint aki fél, hogy bakot lö:

— És a ténsturasszony is.

Toulardék egymásra néztek; száraz torokkal, nedves szemekkel köhécseltek s keresték

a szót. Szigoruak voltak ezzel a leánnyal szemben, aki azt nem is érdemelte meg. Hát tehet ő róla, ha a másik, a Julie, haszontalan semmirevaló volt? A szegény Toulard csak annyit tudott mondani:

— Hát a csemegéből legalább eszik?

A cseléd lassan, némi meglepetéssel válaszolta:

— Soha! Sohasem ettem még csemegét. Minek? Az csak az uraknak való.

— Liba! — kiáltott fel Toulard meghatottan. Tanulja meg, hogy nálam a cseléd első kötelessége az, hogy boldog legyen, jó egyék, jól igyék, jól aludják és elégedettné lássék.

— Ugy van, lánczhord . . .! egészítette ki a ház asszonya, igyekezzék tisztességesen táplálkozni, mikor valaki olyan négy-nyűjtő mint maga, akkor annak szüksége van az eledele, azt hiszi, mi sajnáljuk az ételt? Csak egyék ugy, ahogy mi, azt amit mi; csemegé is, meg egyebet is. Megérdemli azt maga, leányom. Különbben is, mindnyájunkat egy agyagból gyurtak. Aztán meg mi is fáradtunk, bajlódunk régente, nem volt mindig ilyen jó sorunk, nem vetjük hát meg azokat, akik mi is azok, amik mi hajdan voltunk, mielőtt a szerencse ránk mosolygott.

Ettől a naptól fogva, Louise emberit evett és ivott, valóságos szenvedélyt tanúsított a csukros ételek iránt, de egyuttal nem is

molestanyasztásunkra, kívánatosnak tartaná, a nyers-cukornak forgalomba hozatalát.

Az állami erdőknél *Emmer Kornél* felhívja a miniszter figyelmét a főváros környékén levő erdők kezelésére, nevezetesen arra, hogy itt valószínűségi firtási mániát dühöng, hogy a főváros környékén fekvő erdőknél a lehető leg-szerencsétlenebb rendszert, a tarra való vágás rendszerét követik s így módon a budakeszi erdőben is nagy pusztítást visznek véghez. Nem lehet azt összetett kézzel nézni, hogy ezeket az erdőket kipusztítsák s itt valószínűségi Karstot létesítsenek.

Komjáthy Béla hangsúlyozza a faipar felkarolásának kiváló fontosságát.

Kossuth Ferencz kéri a minisztert, hasson oda, hogy a szederfák ültetése nagyobb mérvet öltösson.

Farbaky Antal utal arra, hogy a fűrészelt fák kivitele Németországba újabb időkben nagyon megcsappant és pedig nem annyira a vámtételek, mint a magas vasuti tarifák folytán.

Matlekovics Sándor feltűnőnek tartja, hogy az erdők bruttó jövedelméből a kezelési és üzemi költségek 58 százalékot emésztenek fel. Az ungvári erdőgazgatásnál 80 százaléknál nagyobbra mennek az üzemi költségek. Kívánatos lenne ez állapotot a vasuti szállítási tarifák megfelelő módosításával segíteni.

Gajári Ödön különösen a felsővidéki erdőkben kívánatosnak tartaná az ugynevezett favágó családok állandó letelepítéséről való gondoskodást.

Darányi Ignác miniszter utal arra, hogy az erdősítés tekintetében újabban nagyarányú intézkedések történtek és pedig 1895-ben tizenöt millió csemetével több osztatott ki, mint az előző években. *Emmer* felszólalására válaszolja, hogy a pesti oldalon szükséges a futóhomok nagymérvű megkötése; a budai oldalon a kopár területek befásítása tekintetében intézkedni fog. E tekintetben szóló megteszi a szükséges lépéseket s ez alkalommal lehetséges lesz az *Emmer* által fölvetett többi kérdésekre is kiterjeszkedni.

Ami a faértékesítést illeti, szóló a monopolsztikus kérdés megszüntetésére megtette a kellő intézkedéseket, melyek folytán a kincstár bevételei évi 400.000 forinttal növekedtek. A szederfa-tenyésztés előmozdítására annyi történt újabban, amennyi talán egyetlenegy ágazatban sem. Az ungvári erdőgazgatóság tekintetében megjegyzi, hogy terhes szerződés áll fenn az állanvasutakkal s amíg ez le nem jár, a helyzet jelentékenyebb mértékben alig javulhat. Szerződött famunkások jelenleg is

nagy számmal vannak alkalmazva; a viszony köztük és az állam közt valóban utánzásra méltó.

Komjáthy Béla és *Kossuth Ferencz* hangsúlyozzák annak a szükségét, hogy szárazfából bizonyos mennyiség állandóan raktáron tartassék a quitoripar számára.

Darányi Ignác miniszter válaszolja, hogy a butoripari célokra szükséges szárazfának raktáron való tartására gondja lesz.

A gödöllői uradalomnál és az állami léte-nyésztézeteknél *Komjáthy Béla* kívánatosnak tartaná a magyarság erősítése szempontjából is, hogy az oly állami birtokokon a minő például a fogarasi, a telepítés nagyobb mértékben felkaroltassék. *Darányi Ignác* miniszter utal azokra, amik a telepítés terén újabban történtek s kijelenti, hogy törvényjavaslatot szándékozik benyújtani, amelynek az lesz a célja, hogy a telepítés ügyét gyakorlatiasabb irányba terelje.

Az állategészségügyi kiadásoknál *Komjáthy Béla* felemlíti azt az általános panaszt, hogy állatorvosok nem állanak kellő számban rendelkezésre. Szóló a közigazgatás szempontjából nem barátja ugyan az államosításnak, de az állategészségügyi szolgálat terén nem habozik kijelenteni, hogy ezt szükségesnek tartja.

Darányi Ignác miniszter igazat ad előtte szólónak abban, hogy nincsenek elegendő számú állatorvosaink s erre vonatkozólag több intézkedést tett már budgetje körében. Mindezekben különben gyökeresen az állategészségügy államosításáról szóló törvény fog segíteni és szóló örömmel konstatálja, hogy ennek megalkotásánál számíthat *Komjáthy* támogatására. Nem tagadja, hogy Ausztriával való állategészségügyi viszonyaink kívánni valót hagynak fenn. E tekintetben a viszonyokat gyökeresen javítani fogják az új kiegyezési előterjesztések s szóló kéri *Komjáthy*t, hasson maga részéről is oda, hogy ez előterjesztések elfogadásával a magyar gazdák intézményei biztosítékokat nyerjenek. (Élénk derűtség.) Ami a sertés viszonyokat illeti, amily mértékben szűnik a sertés-vész, oly mértékben igyekezik szóló a forgalmat szabaddá tenni. A kártalanítási eljárás kiterjesztése tekintetében megjegyzi, hogy megfontolás tárgya az, vajjon nem lehetne-e a takonykórt kártalanítás útján fojtani el.

Az előirányzat megszavaztatott.

A gazdasági ismeretek terjesztésénél

Komjáthy felemlíti, hogy a naptáriródalom útján, esetleg ingyenes naptárakkal lehetne a nép-nél a gazdasági ismereteket terjeszteni.

Darányi miniszter kijelenti, hogy a ponyva-irodalmat lassanként átszándékozik alakítani oly-

módon, hogy főleg gazdasági irányú, népies munkákat irat, amelyeket a ponyva-irodalmi termékekkel foglalkozóknak ingyen ad oly feltétellel, hogy terjesztsék azokat a nép között. Nem zárkozik el egy külön naptárnak esetleges kiadása elől sem.

Az állategészségügyi havasi- és tejgazdaság-tételénél *Komjáthy* elismeréssel nyilatkozik azokról, amik a tejgazdaság fejlesztése terén történtek.

Darányi miniszter utal arra, hogy a gazdasági irányú szövetkezetek előmozdítására 40.000 forintos új tételt vett föl, ami mutatja, hogy a szövetkezetek jelentőségéről épen úgy vélekedik, mint előttestzőlő. A téli felolvasások útján is fölvilágosítják a népet a szövetkezeti ügy jelentőségéről. A gabonának szövetkezeti uton való értékesítése messzemenő kérdés, amely főleg a raktárak kérdésével áll kapcsolatban. Ez az ügy a kereskedelmi miniszter gondoskodásának kiváló tárgyát képezi.

A vízépítészeti hivataloknál a vízszabályozási és halászati kiadásoknál *Komjáthy* kiemeli, hogy az ármentesítési munkálatok költségeinek teljes mértékben való rárovása az illető birtokosokra majdnem elviselhetetlen megterheléssel jár. Csakis az ármentesítésnek országossá tételével lehet ezt a kérdést helyesen megoldani. Kiemeli továbbá, hogy a halászat fejlesztése érdekében nagyon sok még a teendő s hogy különösen a Felvidéken a pisztráng-tenyésztésre sok az alkalmas hely.

Szell Kálmán elnök a szabályozás ügyének országossá tételéhez, így általánosságban felvetve nem járulhat hozzá. A hajózásnál és a mederrendezésnél való segítő közreműködés igenis állami feladat, de az ármentesítésnek országossá tétele nagy igazságtalanság lenne az ország nagyrésze nézve. Nem mondja, hogy egyes esetekben nem állhatnak elő oly bajok, amelyek köteleességévé tesszik az államnak a segítséget, de az érdekek és haszon szempontjából az ármentesítés a magánosok ügye s szóló semmiesetre sem járulhatna ahhoz, hogy annak költségei országossá tétessenek.

Darányi miniszter az elnök tüzetes fejtegetései után e kérdéssel nem szándékozik bővebben foglalkozni. A kulturmérnökökre nézve megjegyzi, hogy még azokat a teendőket is alig képesek elvégezni, amikre vonatkozólag hozzájuk fordulnak.

A telepítési szolgálat kiadásainál *Komjáthy* felszólalására *Darányi* miniszter kijelenti, hogy egyes nagybirtokosokkal tárgyalásokat folytat a parcellázások eszközlése iránt s reméli, hogy ez ügyben benyújtandó törvényjavaslata meg fog felelni előtte szóló intenczióinak.

tisztelte a gazdáit többé. Toulardék kezdetben nem igen vették ezt észre, vagy nem vetettek ügyet reá. Visszatértek a régi szokásukhoz: a eselédkenyveztetéshez és a mostanit csakugy elrontották, mint az előbbit, egyszerűen azért, mert az volt a rögeszméjük, hogy boldog embereket lássanak maguk körül. De a tiszteletről való pillanatnyi megfeledkezés lassankint folytonossá vált és állandó bizalmaskodásnak adott helyet a tenyeres-talpas leánynál, akinek száján mindig megérzett a zsír, a cukor, meg a bor szaga. Aztán a tevékenysége is alább-hagyott, a hanyag takarítás következtében a ház barátságatlan, rendetlen külsejű lett. Három éve mult, hogy Louise beszegődött, amikor egy este Toulardné felsőhajtott:

— Tovább nem tarthat így, édes öregem — mondta a férjének — s z e g é n y leányt mégis meg kell már egyszer pirongatnunk.

— Igazad van — helyeselte Toulard és összeráncolta a szemöldökét. Mindjárt, meg-látod!

Csengetett. A vádlott a hatodik csenge-tésre megjelent.

— Itt vagyok!

— Louise . . . ez nem tarthat így to-vább . . . a ház főfordulásban van . . . Maga tiszteletlenül viselkedik irántunk . . .

Louise föl kacagott:

— Ha, ha, ha! A ténsurék iránt! . . . No hiszen szép emberek! Törkig vagyok ma-

gukkal is, meg a vityillójukkal is! . . . Nem nagy dolgomba kerül tiszteségesebb helyet találnom . . . Akár el is megyek mindjárt.

Elment abban a perczen; semmit sem akart meghallgatni eszevesztésében.

— Részeg, szóló Toulard.

A felesége a fejét csóválva tette hozzá: — Ha meggondoljuk, hogy mi magunk biztattuk az ivásra! . . . Megint egy szörnye-teg! . . . Igazán, nincs szerencsénk!

De a második után jött a harmadik eseléd, szintén dologhoz szokott, helyesen gon-dolkozó, derék leány. Toulardék ezt is elron-tották azzal, hogy mindenáron jó emberek akartak lenni. Azután jött a negyedik, az ötödik, a hatodik, jöttek a Marie-k, a Jeanneok, a Claire-ek, az Adèle-ok, akik mind ugyan-olyan bánásmódban részesültek és mind ugyan-olyan elromlottak.

És néha-néha, véletlenül, a sok minden-féle eseléd között Toulardékhoz kerültek, le-szülyedt, elvetemedett teremtesek is; ellustult, goromba leányok, olyanok, akiknek seholsem volt egy hónapnál tovább maradásuk, akik fokról-fokra szálltak mind lejjebb, egészen a posvány fertőjéig, akik előbb-utóbb az újságok rendőri rovatában szerepelnek a kétségbeesett báná-lis események között, a gyermekgyilkosságok, a széngözmérgezések, a vízbeugrások, a kór-házak, a boncaszítalok hősnőivé lesznek . . .

Ilyenkor aztán Toulardék, amilyen derék

emberek voltak, ismét elkeseredtek, panasz-kodtak, fájt nekik, hogy olyan rossz ered-ményt értek el az általános boldogság iránt táplált határtalan vágyukkal, amely boldog-ságnak az ő kis körükből kellett volna kiindulni s mind szélesebben elterjedvén, az egész emberiségnél az elégedettséget kellett volna megteremteni.

A csalódások ez iskolájában Toulard böl-csészszé vált és a felesége előtt a tapasztalt tényekből így összegezte következtetéseit:

— Látod, lelkem, abban hibáztunk, hogy nagyon hirtelen akartuk magunkhoz emelni az alattunk álló teremteseket. Elvesztettük a fejüket, nem érthettek meg minket. Azután meg, mikor az emberek helyzetét megváltoztattuk, egyuttal az új helyzetükbe illő lélekkel és gondolkozással is meg kellene őket ajándé-koznunk, ez pedig hiába, lehetetlenség! Ezen-tul, érts meg jól, lelkem, ezental mindig és mindenkor közönyöseknék, szigorúknak, csak-nem könyörteleneknek kell lennünk, épen azok-nak az érdekében, akik körülöttünk vannak. Nem szabad többé szeretetünket pazarolnunk csak úgy vaktában, akár megérdemlik, akár nem.

De Toulardné félheszakította a férjét az általános megbocsátásnak ezzel a mondásával:

— Beszélj, beszélj a levegőbe! Mintho olyan könnyű volna nem szeretni az em-bereket.

A felsorolt tételek, valamint a tárca többi költségvetési tételei is a miniszter által adott felvilágosítások után változatlanul megszavaztatván, a közoktatási s esetleg az igazságügyi budget tárgyalása holnap délelőtt tíz órára tüzetett ki s ezzel az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

Az osztrák helyzet. Tegnap értesülünk megerősítéseként jelentik ma nekünk Bécsből, hogy a német ellenzék végrehajtóbizottságának tulnyomó többsége ma azt a határozatot hozta, hogy a kiegyezési javaslatokat első olvasáson keresztül bocsjátja. Ezt a határozatot még jóvá kell hagyniok az egyes német pártoknak, amelyek a végrehajtóbizottságban képviselve vannak.

A Dreyfus-pör revíziója.

(Távirati tudósítások.)

Franciaországban vegyes érzelmekkel fogadták a revízió hírért. A komoly sajtó nagy többsége helyesli Brisson eljárását, Rocheforték viszont elkeseredett módon rendezik a tiltakozó meetingeket a kabinet és a pörújítás ellen!

A revízió eredménye ép oly bizonytalan, mint távolfekvő. A semmitőszék csak a pörújítást mondja ki utolsó forumban: a pört magát egy delegált hadbírószág fogja másodszor tárgyalni. A döntő eredmények tehát még messze vannak. Vajjon a második tárgyalás nyilvános lesz-e vagy titkos, vajjon Dreyfusnak és híveinek teljes bizonyítási szabadságot engednek-e vagy nem: mind olyan kérdések, amelyek a revízió ügyét komplikálják. Tudnunk kellene, vajjon a Brisson-kormány őszintén óhajti-e az igazság diadalát vagy pedig a mai tarthatatlan helyzetnek akar csak véget vetni, tekintet nélkül arra, hogy a dráma befejezése szolgálja-e majd az igazságot vagy nem.

Mai távirataink a következők:

Páris, szeptember 27.

A Faure elnöklése alatt tartott mai minisztertanácsban Sarrien igazságügyminiszter felolvasta azt az írást, amelyben a semmitőszék főügyészét felszólítja, hogy a Dreyfus-pör újrafölvételét indítsa meg. Azután fölolvasta az államügyészekhez intézett körrendeletét, amelyben ezeket utasítja, hogy a hadsereg ellen irányuló minden támadást nyomjanak el.

Páris, szeptember 27.

Sarrien igazságügyminiszter azt mondja az államügyészekhez intézett körrendeletében, hogy a legutóbbi események során valóságos hadjáratot indítottak a hadsereg vezetői ellen, szidalmakkal és sértésekkel illetve őket. Ezek a támadások rendkívül komoly jellegűek, alkalmasak arra, hogy a fegyelmet megbontsák, a katonáknak vezetőikbe vetett hitét megingsák és a nemzetbe a feloszlás csiráját belevigyék. Ezek a támadások ezentúl annál kevésbé lesznek megbocsáthatók, mert a Dreyfus-ügy most bírósági útra terelődött, és mert a hadsereg vezetői ezentúl csak hallgatással válaszolhatnak az ellenük irányuló rágalomokra. Sarrien ennél fogva felszólítja az államügyészeket, hogy a hadsereg ellen a sajtóban vagy élőlőszóval elkövetett sértéseket a legerélyesebben üldözzék.

Páris, szeptember 27.

A mai napon két gyűlést tartottak és pedig az egyiket a jobboldali szenátorok és képviselők Deramel meghívására, a másikat a nemzetipárti képviselők Berry meghívására. Mindegyikben mintegy huzet személy vett részt. A jobboldali gyűlése oly határozatot fogadott el, amely a miniszterium hazafiatalan és törvénytelen eljárása ellen tiltakozik, a kamarák összehívását kéri és a hatalomnak a parlament ellenőrzése nélkül való továbbgyakorlása ellen állást foglal. Ezt a határo-

zatot átküldték a nemzetipártiak gyűlésébe, amely a Bourbon-palota tanácstermében folyt. Ez a gyűlés megrója határozatában a kormányt, hogy a Dreyfus-ügyet, amely a bíróság elé tartozik, politikai kérdéssé tette és a kamarák összehívását követeli. Millevoye, Drumont, Derouléde és Berry képviselők ezt a határozatot közölni fogják Brisson miniszterelnökkel.

Páris, szeptember 27.

A mai minisztertanács után, amelyen Faure elnököt, Sarrien leiratot intézett a semmitőszékhez és áttette a Dreyfus-pör iratait a legfőbb bírósághoz.

Az igazságügyminiszter hosszabban beszélgetett ma Marau-val, az agg főállamügyészszel, akire a revízió vezetését bízta. Manau volt az, aki a semmitőszéknek annak idején azt követelte, hogy a Zola ellen első ízben hozott esküdtzéki ítéletet megsemmisítsék. Manau ez alkalommal szabadelvű, köztársasági beszédet mondott, amely miatt később Méline-nek meg kellett őt védelmeznie a kamarában.

Méline akkoriban nagyon el volt kedvetlenedve és nyugdíjazni is akarta. Manaut, de nem merte.

Beavatott körökből az a hír szivárog ki, hogy a Dreyfus-pör aktáiból számos hamisított bizonyíték, többek közt a német császárlevele is hiányzik.

Ezelőtt az aktacsomó napról-napra vastagabb lett, most meg kezd fogyni. De azért, ha még annyit tüntetnek is el belőle, fog abban még mindig annyi hamisítvány maradni, hogy azzal be lehet bizonyítani a Dreyfus ellen indított hajsza jogosulatlanságát.

A semmitőszék által megindítandó vizsgálat feladata lesz az is, hogy a Dreyfus-elleni campagne azon szellemi szerzőit felfedezze, akiknek eszközei voltak a hamisítók.

Ma a monarchikus jobboldal tagjai a Palais Bourbon közelében, a naczionalisták és antiszemiták pedig magában a Palais Bourbonban ülést tartottak. Ezeket a helyeket azért választották, hogy azt a hitet keltsék fel a népben, mintha hivatalosan gyűltek volna össze.

Mindkét csoport súlyos vádakkal illette Brisson, akit egyszerűen csak „áruló“-ként emlegettek. Lehurrogták a revíziót és követelték a kamara összehívását. A gyűlés végével a monarchisták átmentek a naczionalistákhoz, hogy ezzel — mint a „Patrie“ írja — bebizonyítsák, hogy nem politikai, hanem tisztán hazafias nyilatkozatokat tettek.

A két gyűlés, amely a végén már egygyé olvadt össze, egészen jelentéktelen volt. A naczionalistákén csak 23 képviselő volt jelen. A monarchisták által elfogadott határozat Brisson miniszteriumát azzal vádolja, hogy a népképviselőket megveti, mert a parlament nélkül határozta el a revíziót. A kormány a közélet zavarait fokozza, mert tisztán jogi kérdésből politikai ügyet csinált.

Ma már egész világos, hogy a Méline-kabinet, különösen Bilotjólismerte a Dreyfus-akták közt levő hamisítványokat, de nem mert erről szólni a jobboldallal való alliance miatt.

Sarrient barátai teljesen lebeszéltek lemondási szándékáról. Radikális elvtársai arra figyelmeztették, hogy most, mikor a kabinet a katonai komplot és a monarchisták és klerikálisok ellen küzd, nem szabad cserben hagynia a kormányelnököt. A mai minisztertanács nyugodtan folyt le, Faure maga nem vett részt a már elhatározott revízió feletti tanácskozásban. (N. Fr. Pr)

Brüsszel, szeptember 27.

Az „Independence Belge“ szavalihető embertől, aki jelen volt az Esterházy és az „Observer“ igazgatónöje közti beszélgetésnél, arról értesül, hogy Esterházy vallomása a tényleg igaz.

Páris, szeptember 27.

Sarrien a tegnapi miniszteri tanácskozásán kifejtette, hogy nem vállalhat felelősséget a revízió megindításáért. A kormánynak kötelességei vannak a kamarával szemben is, amely majdnem egyhangulag nyilatkozott a revízió ellen. Brisson erre azt felelte, hogy a kamara Cavaignac julius 7-iki beszéde után a legnagyobb jóhiszeműséggel szavazott, de miután Cavaignac állításai immár nyilvánvaló tévedéseken alapultak, a kamara szavazatát nem lehet törvényesnek tekinteni. Brisson ezután így folytatta:

— A revízióval kirántjuk a politika köréből ezt az ügyet, amely kizárólag a törvénykezés körébe tartozik. Esdve kérem önöket, tegyék ezt meg nemcsak a mi pártunk érdekében, hanem első sorban Franciaország és a köztársaság érdekében. Ezzel kötelességünket teljesítjük s leverjük a boulangizmust, amely újra fölemeli a fejét és véget vetünk a hadsereg ellen irányuló campagnának.

Brisson ezekkel a szavakkal fejezte be beszédét:

— Ha pedig önnek, kedves Sarrien barátom, aggodalmi vannak, ha azt hiszi, hogy lelkiismeretével nem egyeztetheti össze a revízió megindítását, ez még ne szolgáljon önnek okul arra, hogy minisztertársait elhagyja. Maradjon velünk s mi nem kényszerítjük őt arra, hogy a revízió iránt való kérelmet a semmitőszékhez juttassa. Vegye ön át az én belügyi tárczát és én átveszem az ön igazságügyi tárczát; így aztán az egész felelősség én rám fog hárulni.

Ezek a szavak mélyen meghatották Sarrient, aki kijelentette, hogy már most ő is föltétlenül akarja a revíziót.

Néhány újság ma azt követeli, hogy a kormány vessen véget a Picquart ellen üzött szédelgésnek s engedje meg neki, hogy jogi képviselőt válasszon magának.

London, szeptember 27.

A „Daily News“ egy cikksorozat közlését kezdte meg ezzel a címmel: „A Dreyfus-ügy kulisszái mögöl“, olyasvalakitől, aki hiteles forrásból meríthetett. Ez állítólagos leleplezésekért a teljes felelősség a szerzőt terheli, aki Casimir-Périer lemondását így adja elő:

1894. december közepén Münster gróf német nagykövét jelentést tett Vilmos császárnak a Dreyfus-ügyről. Ezt a jelentést francia földön elfogták s noha le volt pecsételve, különös eljárás útján lefotografálták, azután visszacsomagolták a táskába és tartalmát közölték a Quai D'Orsay-hivatallal. Néhány nap mulva a német hírszolgálati iroda tudomást szerzett a történetről s jelentést tett erről Berlinbe. Münster gróf nagykövét orrnyomban utasítást kapott, hogy kérje vissza iratait, mire a nagykövét e végből az Elysée-palotába ment; még pedig körülbelül 1895. január elején. A köztársaság akkori elnöke, Casimir-Périer, egészen meg volt lepelve, kijelentette, hogy a történetről tudomása nem volt s becsületesség adta, hogy egész tekintélyét latba fogja vetni, hogy megakadályozza az ilyesmi ismétlődését. Münster gróf nagykövét erre megígérte, hogy törekedni fog Vilmos császárt megnyugtanni s még aznap este jelentést tett a császárnak a köztársasági elnök nyilatkozatáról. Ezt a jelentést szintén elfogták és lefotografálták. 1895. év január 12-én Münster gróf nagykövét újra az Elysée-palotába ment s kijelentette, hogy Németország nyomban mozgósítani fog, ha haladéktalanul elégtételt nem kap. Casimir-Périer azt felelte: tudassa Münster gróf a császárral, hogy ő, Casimir-Périer, mag fog elégtételt adni; le fogja tenni az elnöki tisztet, nyilvánosan visszautasítván az ily alávalóságot. Ez a magyarázata annak, hogy az elnök lemondá-

levelében a szavak fordulnak elő; „Midőn tisztemet leteszem, talán kötelességükre figyelmettem azokat, akik kezükben tartják a hatalmat a akiknek minden gondjukat arra kellene fordítani, hogy megóvják Franciaország jó hírét és fentartsák tekintélyét a világ előtt”.

Páris, szeptember 27.

A „Fronde” föntartással közli azokat a híreszteléseket, hogy Zurlindent, Páris katonai parancsnokát, hivatalától elmozdították, Picquart ezredest szabadon bocsátották s hogy Viger földművelésügyi miniszter beadta lemondását.

A „Voltaire” tudni véli, hogy a revízió-bizottság tagjait a Dreyfus-féle iratcsomó üressége és a benne foglalt iratok tartalmatlansága meglepte. Jogi szempontból lehetetlennek találták a revíziót, de egyetértettek abban, hogy az ítéletet meg kell semmisíteni.

A „Journal” azt mondja, hogy a semmitőszék október közepe táján, de mindenestre a kamara összeülése előtt fog dönteni.

London, szeptember 27.

A mai újságok azt írják, hogy a francia kormány tegnapi határozatával teremtett helyzet kissé zavaros. Néhány újság őszintén gratulál Brissonnak tegnapi határozatához, de a legtöbb lap azt írja, hogy a határozat félénkségre vall, mert a kormány fölteszi a semmitőszékéről, hogy Henry hamisításai miatt megsemmisíti a Dreyfus ellen hozott ítéletet, holott senki sem tagadhatja, hogy már a Dreyfus ellen fogantatott eljárás is törvénytelen, ennél fogva semmis volt. — A „Standard” azt írja, hogy a francia kamara nagyon megbízhatatlan faktor. Eddig még mindenki elhárította a felelősséget, a vezérkar kivételével, amelynek vakmerősége éles ellentétben van a politikusok habozásával.

TÁVIRATOK.

Kréta.

Konstantinápoly, szeptember 27. A négy nagyhatalom kormányai elhatározták, hogy a portát felszólítják krétai csapatainak visszahívására, viszont a nagyhatalmak kötelezik magukat, hogy a krétai mohamedánokat megöltalmazzák. Erre vonatkozólag a portához intézendő jegyzéket készítene elő.

Hajza az anarohisták ellen.

Triest, szeptember 27. Pisában kiterjedt anarchista szövetkezett fedeztek fel. E bandának egyik tagja állítólag triestzi. A szövetkezet feje ismert livornoi anarchista: Manzoni Virgilio. Ezt a vezért épen akkor fogták el, amikor hajón Franciaországba akart utazni. Valamennyi anarchistánál nagyszámu iratokat találtak és foglaltak le. Az anarchisták ellen megindították a bűnvádi eljárást.

Kursiolaban Valle Grandén olasz munkásokat üldözöbe vettek a többi munkások. Tizenkét elfogatás történt. A helytartóság szigorú intézkedéseket tett avégből, hogy hasonló eset többé elő ne forduljon.

Bozen, szeptember 27. Rava Pecario milanoi parancsnokló tábornok, akit az anarchisták Svájcban üldöztek, egy osztrák rendőrbiztos kíséretében Meranból ideérkezett. Innen Mori Rivába utazott. A bozeni rendőrség a legmesszebbmenő intézkedéseket tette meg avégből, hogy a tábornokot az anarchisták elől megvédi. („N. Fr. Pr.”)

Bern, szeptember 27. A szövetség tanács a mai ülésén ismét nyolcz külföldi anarchistát kiutasított Sváicz területéről. Ezzel az eddig kiutasítottak száma negyvennégyre emelkedett. A szövetség tanács csak akkor fogja a kiutasítottak neveit közzétenni, ha a kantoni hatóságok már átjuttatták őket a svájci határon. Egyébként megkönnyíti a kantoni hatóságok munkáját az a körülmény, hogy az anarchisták nagy része nem várja meg, míg elfogják őket és kiteszik a határra, hanem maguktól elutaznak külföldre.

A „Berner Bundesrath” című lap ma azt írja, hogy ez a negyvennégy kiutasítás még nem minden, mert ennek még folytatása is lesz.

A „Berner Tagblatt” hasábjain egy jogász azt vitatja, hogy Lucchenit ki lehet adni Ausztriának, mert a gyilkos semmiféle törvényhozás fenhatósága alá nem tartozik. Ez a felfogás teljesen tarthatatlan, mert ha Lucchenit ki is szolgáltatnák Ausztriának, mégis csak a genfi bíróságok ítélkezhetnének felette, mert Luccheni ebben az esetben is segítségül hívhatná a svájci szövetség tanácsnak védelmét.

Visszavont reformok.

Peking, szeptember 27. A mai napon császári rendelet jelent meg, amely a császár reform-intézkedéseit tényleg megsemmisíti.

HIREK.

Az olvasókhöz.

Az „Országos Hirlap” rövid pályája egy új stádiumához, ez év utolsó évnegyedéhez jutva, önértetesen tekinthet vissza múltjára, melyben megfelelt mindannak, amit programjában ígért, hogy a szabadelvűségnek, a magyar értelemben vett szabadelvűségnek lesz közlönye, megmondván az igazat fölfelé és lefelé, de tisztességes hangon. Hogy nem nyul senkinek a privát dolgaihoz, de szembeszáll a leghatalmasabbakkal is ott, ahol a közérdekről van szó. Olvasóink a tanuk arra, hogy ezt az ígéretünket betartottuk. S hogy ezt megértette és méltányolta is a közönség, mutatja az, hogy fiatal lapunk, ami szinte példátlan a journalisztika történetében, már az első évben felküzdötte magát a legelterjedtebb hazai lapok közé.

A lapnak ez a lelkes felkarolása buzdít arra, hogy még ernyedetlenebb buzgalommal folytassuk az „Országos Hirlap”-ot s nem lankadva és el nem kedvetlenedve a politikai küzdelmekben, képviselői legyünk annak az egyedül okos irányzatnak, mely a komoly, okos és becsületes bírálatban találja a hirlapírás kötelességét, a magyar nemzet érdekét pedig abban, hogy kockáztatott ugrások helyett minden alkalmas pillanatban előre lépjen a nemzet, ha csak fellépéssel is, de mindig előre.

Nem vagyunk barátjai a nagy szavaknak, öblös ígéreteknek és a virágos frázisoknak. Az igazság egyszerű ruhában jár és szűkszavú. De egyet ígérhetünk, hogy az „Országos Hirlap” nem fuzionál senkivel, mint azt híresztelni próbálták, nem vacillál se erre, se arra, nem befolyásolja se párttekinetet, se a népszerű álláspontok pillanatnyi varázsa, megterhetetlenül a maga útján, azon az uton, melyen a magyar nemzeti állam teljes kiépítéséhez kell a köveket összehordani.

Az „Országos Hirlap” egyszersmind a család lapja kívánván lenni, nagy figyelmet fordít arra, hogy a család minden tagja, az is, amelyik a politikával nem törődik, megtalálja ami érdekli. Tárcaírói a legjobb írók írják, hírváta friss, táviratai a világ eseményekről gyorsan értesítik a közönséget, levelezőket tart Európa majd minden jelentékeny városában s összeköttetésben áll a hirscholgalat összes, folyton tökéletesedő forrásaival. Gazdasági rovata pedig annyira gondos, hogy az első helyet vitva ki magának és a gazdaközönség előtt valósággal nélkülözhetetlen.

Regényeit akképen válogatja a világ irodalom remekeiből, hogy azok az abszolút irodalmi becs mellett a kisasszonyok olvasmányai is lehessenek s amellet érdekfeszültségben tartásuk a legfinnyásabb irodalmi nyenczet is.

Mikszáth Kálmán, kinek „Uj Zrinyiász” című regénye nagy szenzációt keltett az egész országban s melyet a külföldiek is fordítanak, új, de még annál is érdekfeszítőbb művet ir lapunknak, melynek közlését rövid idő múlva megkezdjük.

Oktober, elsőjével új előfizetés nyílik lapunkra:

Előfizetési árak:

Egy évre 14 frt — kr.

Félévre 7 frt — kr.

Negyedévre 3 frt 60 kr.

Egy óra 1 frt 20 kr.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése szeptember 30-án lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Egyben tudatjuk olvasóinkkal, hogy karácsonyra nagy irodalmi újdonság készül, a

KATÁNGHY-NAPTÁR,

melyet nagyságos Katángy Menyhért országgyűlési képviselő ur, a Naplóírási bizottság tagja írt és szerkesztett, választási költségeinek részben való behozásának tekintetéből.

Az „Országos Hirlap” megszerezte a jeles hazafitól a naptárt kizárólag előfizetői részére s mindazoknak, kik a jövő évnegyedben előfizetői maradnak, bérmentve ajándékuul küldi karácsony hetében.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A király Wallseeaban. Bécsi tudósítónk táviratozza, hogy ő felsége a király ma délután félkettőkor többnap tartózkodásra Wallseeba utazott.

— Miniszteri kihallgatás. Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatási, miniszter csütörtöki audienciáját kivételese reggeli kilencz órakor tartja.

— A királyné szobra. Alig mulik el nap, mikor a lapokban, a társaságban, a klubokban egy-egy új idea ne merülne fel, hogy milyen legyen, hol legyen Erzsébet királyasszony szobra. Mintha minden ember azzal járna, hogy újabb ideát termeljen. Látnivaló, mennyire szerették a királynét. A képviselőház folyosóján, az esteli klub-beszélgésekben az a nézet van tulsulyban, hogy nemzetközi pályázatot kell a királyné szobrára hirdetni. A legszebbet kell megalkotni, amire a szobrászművészet képes. De többet beszélnek a szobor ideájáról és helyéről. Tiszta Kálmán — úgy mondta — csak fehér márványszobrot tud elképzelni, álló fejedelmi alakkal, aki palmaágat tart a kezében. Nem is tudja másképp elképzelni Erzsébet királyné szobrát, csak palmaággal. Érdekes ideát vetett fel Atzél Béla báró. Ő nem szobrot akar, hanem pompás oszlopos csarnokot, a városligetben, vagy a Stefánia-ut egyik legszebb pontján. Egy hatalmas görög templomot, amely számtalan reliefen mutatja be Erzsébet királyné életének minden mozzanatát. Nagy szobrot nem akar, mert az sohase lehet olyan finom, gyengéd, milyen a királyné volt. Hanem a díszes csarnok közepére a királyné mellszobrát tenné, örökzöld virágok közé.

— Vilma királyné és népe. A hollandiai lapok közlik a következőket Vilma királyné koronázásáról: Ahol a királyné megjelent, a nép nem tudott eltelni éltetésével. Különösen a fővárosban voltak lármások az ovációk, olyannyira, hogy a lapok különkiadásában egy rendelet jelent meg, melyben a királyné kiméletet kért. Sajátszerű volt a királyné kérése, mert azt mondotta benne, hogy csend legyen ezentul éjjeli tizenegy óra után Amsterdam utcáin. A királyné aludni akar, ne zavarja az álmát semmi. És csend van azóta Amsterdam utcáin, de csak tizenegy óra után. Valóságos emberáradat van addig az utcákon. Vidám tobzódás, zene mindenfelől. A halvány hollandusok felmelegedtek, jökedvük nem ismer határt, míg csak az óra nem üt a tizenegyet. Harangjáték jelzi ezt az órát, vidám csöngéssel-bongással. Egyszerre elhallgat minden. A vig lármát mély csend váltja fel. Tizenegy óra.

van és a királynő csendet parancsol. Hazamennek a jámbor hollandusok, mert így parancsolja a királynő, a kis szőke Vilma. Ha egyik-másik mégis meg talál feledkezni erről a tilalomról, csak rászólnak:

— Alszik a királynő!

Csönd támad rögtön. A legelkeseredettebb korhely is elhallgat.

— A hercegrímás alapítványa. Esztergomtól távirják, hogy az esztergomi főkapitány a megboldogult királynő örök emlékére kétezer forintos alapítványt tett.

— Csillagvizsgálók Budapesten. A csillagvizsgálók nemzetközi egyesületének tagjai tegnap délután megnézték a főváros nevezetességeit. Huszonkét kocsin indultak el az akadémiától; Lakits dr. kalauzolása mellett megnézték az új parlamenti palotát, a kuriát, a Mátyás-templomot, a királyi palotát. Különösen a királyi palotánál voltak elragadtatva s kijelentették, hogy sehol a világon ehhez hasonló fekvésű és impozáns királyi palota nincs. Az új hidon, az üllői-úton, a körúton át az Andrassy-útra s ki a ligetbe kocsiztak. Este felé a magyar meteorológiai intézet vendégei voltak, barátságos és gazdag teaestén, ahol Konkoly Miklós volt a házigazda. Az ő és Franzné urné (Boroszlóbból) valamint Lehmann-Filhés művészi zongora és harmoniumjátéka mellett sokáig együtt volt a társaság. A mai folytatolagos ütésen a tisztviselők választása került sorra. — A kislepettek helyére újból egyhangulag megválasztották pénztárosnak Brumst, a lipcei csillagvizsgáló igazgatóját, titkárnak Lehmann-Filhés-t, elnökségi tagoknak Weisz és Durner igazgatókat.

Nagy derűtséget keltett, hogy a szavazólapokon a nevek mellett többnyire ott volt magyarul ez is: „Éljen!” Az elnökség tagjai e szerint a fönt megválasztottakon kívül Durner, Nyrén, Aude-maus, Seeliger és Weisz. A közgyűlés most újra szavazott s elnökké egyhangulag Seeligert választotta meg az elnökség tagjai közül. Aelnök Weisz lett.

Ezután folytatták és befejezték a tudományos előadásokat.

Az ülés végén az elnök igen lelkes hangon köszönte meg a vendégszerető fogadtatást. Köszönetet mondott a magyar minisztereknek, a akadémiának, a magyar szaktudósoknak s különösen a közgyűlés fáradhatatlan magyar titkárnak, Lakits Ferencz dr.-nak. Az emlék, amit magukkal visznek a legkellemesebb s a budapesti napokat sokáig nem fogják elfeledhetni. A vendégek élénken megéljenézték az elnököt.

— Rendjeladományozás. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Néger Adolf számvevőszéki osztálytanácsosnak buzgó és sikeres szolgálatai elismerésül a harmadosztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— Udvarias szerkesztők. Nálunk a fűzfapótlak dobogó szívvel és remegve böngészik át a lapok szerkesztői üzeneteit, mikor valamely „mű”-vel szaporítják a papirkosár tartalmát, hogy vajjon az udvariatián szerkesztő milyen gombaságot vág ismét a fejükhöz? S aztán megis kapják, amit várnak. Mennyivel más a sorsuk a mennyi birodalombeli kartársaiknak! A kínai szerkesztő soha sem írja csak úgy kurtán, hogy: „közölhetetlen”, vagy hogy: „kiméljen meg bennünket tartalmatlan cikkeiktől”, hanem finoman, édeskés szavakkal adja tudtára az illető kézirat tulajdonosának, hogy műve használhatatlan. Együttal balzsamot önt a sebre, melyet úgy kénytelen. Ime egy szerkesztői üzenet, amelylyel egy kínai szerkesztő a használhatatlan kéziratot a szerzőnek rendelkezésére bocsátja:

— Tündöklő testvére a ragyogó napnak és holdnak! Lásd nyomorult szolgálodat lábaidhoz borulva. Ime, a földet csokolom előtted és kegyes engedélyedet kérem, hogy szólhassak és élhessek. A te nagyrabecsült kéziratod elárasztott minket fényével és paradicsomi gyönyörrel olvastuk azt át. Atyáim csontjaira esküszöm, ilyen páthosz, ilyen fenséges gondolatok nem születtek még költő agyában! Féltre és remegve küldöm vissza művedet. Ha azt a kincset, melyet beküldöttél, kinyomatam, a

császár azonnal elrendelné, hogy ezentúl az legyen lapom színvonalának mértéke és hogy semmit sem szabad kinyomatni, mely értékre föl nem ér vele. De én eléggé jártas vagyok az irodalomban, hogy beláthassam, hogy tizezer év sem szül hasonló remeket és ezért küldöm azt vissza neked. Oh, nyujtsd felém jobbot és bocsássa meg! Nézd, porig alázva heverek lábaidnál! Rendelkezéssel velem tetszésed szerint. Szolgáid szolgálja, a szerkesztő.

— A ferenczrendiek ünnepe. A ferenczrendiek belvárosi templomában október 4-én búcsu lesz assisi szent Ferencz tiszteletére. Ezen a napon kora reggeltől délig minden órában misét mondanak. Délétől, 10 órákor ünnepi nagymise, ezután pedig alkalmi szentbeszéd lesz, amelyet Bán Sándor házfőnök mond.

— Királyok mint sportkedvelők. Az uralkodók többnyire előszeretettel foglalkoznak egyik vagy másik sporttal. Szükségük van rá, mert a sport a legtöbb esetben jótékony hatással van a túlsúlyozott idegrendszerre. A legtöbb uralkodó szíveskedik vadász, ehhez közelálló sport a czéllövészet, melynek szintén sok a híve a koronás fők között. Tudvalevő, hogy királyunk szíveskedik vadász és kitűnő czéllövő. A legjobb koronás czéllövő azonban az orosz császár, aki gyakran bámulatos dolgokat csinál pisztolyával. Tűkór előtt állva, a háta mögött levő czélra löv bámulatos biztonsággal. Száz lépésről keresztüllövi a feldobott kártyát. A legjobb lawn-tennis játékos a német császár, utána a sorban mindjárt Stefánia özvegy trónörökösnek következik. Mint turistát első helyen a mi uralkodónkat emlegetik. Kivüle még az olasz királyi pár foglalkozik a hegymászás sportjával. A vízi-sportok iránt Vilmos császár viseltetik különös előszeretettel. Legnagyobb gyönyörűsége, ha yachtján hajózhatsz. Yachtja, a „Meteor”, a legjobbak egyike. Athléta az uralkodók közt csak egy volt, III. Sándor császár. Czintányérokat csavart össze és óriási súlyokat emelt. Kitűnően tudott a karddal is bánni. Milán exkirály is előszeretettel foglalkozott ezzel a sporttal. A kerékpár csak nehezen tudott hódítani az uralkodók közt. A fiatal orosz császárnak, mint uralkodónak első tette volt, hogy nevének és magának egy-egy kerékpárt rendelt. Vilma királynő is kért volt egy ízben egy kerékpárt. Kérését anyja azzal tagadta meg, hogy fiatal leánynak nem illik ezt a sportot űzni. A királynőnek szót kellett fogadnia. De megígérte az anyjának:

— Ha királyné leszek, veszek mégis egy biciklit magamnak.

Előkelő sportnak hódol a román királyné, Carmen Sylva név alatt az irodalomnak válik díszére. Oszkár svéd király mint fordító produkált szép dolgokat. János liechtensteini herceg metszeteket, Christian Dánia királya ásványokat gyűjt. Tájékozott levelezőlapokat eddig nem gyűjtöttek uralkodók.

— A katolikus legényegylet kiállítása. Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter ma délben megjelent a katolikus legényegylet Rottenbiller-utcai házában, hogy az egyület felkérésére az ottani iparkiallítást megtekintse. A minisztert az egyület háza előcsarnokában Schiffer Ferencz dr. elnök, Erdélyi Kálmán másodelnök és a rendezőség fogadták. Wlassics megtekintte a három terület elfoglaló kiállítást, azután az egyület dísztermét, az olvasó- és ebédlőtermeket és a keretet is megismerlő, vagy háromnegyed órai tartózkodás után az egyület elnökségtől kísérve, elhagyta az intézetet.

— Tűz a fővárosban. Nagy tűzvész pusztított ma hajnalban a fővárosban. A felső rakodó-parton három istálló-épület, kocsiszín és kilencz darabló esett a lángok martalékául. A tüzeset részletei a következők:

A felső-rakodópart 16. szám alatti ház udvarában Weisz Ármán fuvaros kocsiszínében ma hajnalban négy órákor eddig ki nem derített módon tűz keletkezett. A gomolygó füstöt egy éjjeli ór vette észre, aki rögtön föllármázta a házbelleket. A tűzoltóságot azonnal értesítették, melynek részéről a veszedelem helyére siettek a II-ik, V-ik, VI-ik és központi őrségek gőzfecskendővel. Jancsek tűzfelügyelővel az élén, akik kevesre reá Scerbovszky Szaniszló főparancsnok követett. Mire a tűzoltók megérkeztek, a telepen levő három

istálló-épület, sőt egy kocsislak is lángokban állott. Roppant erőfeszítéssel küzdöttek a tűzoltók, hogy a veszedelmes elemet megfékezzék. Két istállóban összesen 18 ló volt bekötve. Tíz ezek közül Weisz Ármán, nyolcz Haas Lipót fuvaros volt. Az istállókhöz a nagy hőségtől alig lehetett közeledni s így történetelt, hogy a szegény párok közül kilencz szőné égett, s csak egy tudott élve menekülni, lepörzsölt bőrrel, égési sebekkel. Haas Lipót lovait egy tűzoltó mentette ki, s ezeknek nem történt bajuk. Nagy és elszánt munkába került, még a tüzet fél hat órákor lokalizálták, de akkor már az említett épületek hamuvá égtek. Hogy miképp keletkezett a tűz, eddig nem lehetett bizonyosan megállapítani, de valószínűleg gyújtogatás történt. A kár hozzávetőleg 10—15.000 forint, ami azonban nagyrészt megtérül, mert a telep biztosítva volt.

— A kerékpár a rendőrség szolgálatában. A kerékpár gyakorlati alkalmazásának új teret nyitnak a pozsonyiak, kik mindenben szeretik a kellemest a haszonnal összekötni. Csak a minap jeleztük, hogy tűzoltóságukat egy kerékpáros-osztályal egészítették ki, mely Köpcsény égése alkalmával már derekasan ki is állotta a tűzpróbát. Most meg arról értesülünk, hogy a rendőrség egy részét látják el kerékpárral, egyrészt a mezői és erdei őrk ellenőrzése, másrészt a nyomozások gyorsítása végett.

— Kedvezmény a kassa-oderbergi vasutakon. Az állami hivatalnokok tulajdonában levő arczképes igazolványok tudvalevőleg a magyar államvasutak összes vonalaira érvényesek. A feleáru menetjegy kedvezménye azonban már nem terjed ki a kassa-oderbergi vasutak vonalaira. Ez a körülmény már gyakran adott okot kellemetlenségekre, mert ilyen feleáru menetjeggyel utazó államhivatalnokok bírság alá estek. További félreértések kiküldése végett a kassa-oderbergi vasutak igazgatósága közhírré tette, hogy vonalain csak olyan arczképes igazolványok alapján utazhatnak az államhivatalnokok feleáron, melyeken világosan meg van jelölve, hogy ezeken a vonalokon is érvényesek.

— Talált dinamit. Temesvárról táviratozza tudósítónk: A Graska-patak hídja alatt nagymennyiségű dinamitot találtak, amelyet valószínűleg az aldunai munkálatoktól loptak el. A csendőrség nagy apparátussal nyomozza a gonoszszándéku dinamitoltvajokat.

— Holttest az erdőben. Ma délután a gubacsi kiserdőben a járókelők egy haldokló emberre akadtak, ki a földön fekvé fájdalmasan nyöszörgött. Értesítették a dologról a kilenczedik kerületi kapitányságot, honnan az ügyeletes rendőrtisztviselő és a rendőrorvos a helyszínre mentek. Azonban mire megérkeztek, az illető már meghalt. Zsebében egy Gubács Károly névre kiállított munkakönyvet találtak. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

— Nemzetközi könyvtári konferencia. Szent-Gallenben 30-án nyílik meg a nemzetközi könyvtári konferencia, amelyen a régi, romlásnak induló kéziratok és oklevelek konzerválásáról fognak tanácskozni. Az értekezletet Ehrle Ferencz, a vatikáni bibliotéka hírneves könyvtárnoka hívta össze és abban hazánkhoz Fejérfatáky László egyetemi tanár, a Széchényi országos könyvtár igazgató-őre vesz részt. Fejérfatáky Wlassics Gyula dr. közoktatásügyi miniszter megbízásából a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelője képviselőben ma Budapestről Szt.-Gallenbe utazott.

— Az eskü. Megirtak volt, hogy a Lőcséhez közel levő Pálmafalu községben egy parasztagda oltár előtt esküvel nyugtázta a hadseregtől kártérítés fejében fölvetett tíz forintot. A kezelő tiszt ki is fizette a pénzt. A gazdá, a templomban levő pap és tanító erre eltávoztak. Előzőleg még a tanító eloltotta a szertartás alatt égett gyertyákat. Ez délben történt. Délután észrevették néhányan, hogy a templom ablakán sűrű fekete füst gomolyodik ki. Kinyitották a templomajtót és rémülve látták, hogy az oltár lángokban áll. A babonás emberek vonakodtak a tüzet oltani és az oltár le is égett volna, fölgyújtva talán a templomot is, ha néhány értelmesebb polgár nem oltja el a tüzet. A környék babonás lakói most réttegve várnak valami szörnyű istenítéletre, melynek előjelét az oltáregésben látják.

— A medveadász zsákmánya. Medvére lesett tegnap estszürkületkor Hodusz Márkus mecenzei lakos. Valami mozgást vett észre a bokrok közt és arrafelé lélt. Hőrgés jelezte, hogy jól talált. Óvatosan közeledett a medve felé, mert tartott tőle, hogy a fenevadat nem ölte meg a golyó. A közelben észrevette, hogy a medve fején két szarv megredezik. A közelben legelő tehene tévedt a sűrűségbe, azt lötte agyon az elszánt medveadász.

— A „Hódoló díszfelvonulás“ látogatói közül felemlíthetők tartjuk újabbban a következőket: Wlascics Gyula közoktatásiügyi miniszter és neje, Perczel Dezsőné Melinda és Edith leányaival, Andrássy Tivadar gróf és neje, Csáky Rezső gróf, Eszterházy Kálmán gróf, Károlyi István gróf és neje, Károlyi Ferencz gróf, Pallavicini Örgy gróf és családja, Prónay Dezső báró, Gerliczy Arthur báró, Köhl Medárd dr., a hercegprímás titkára, Szemere Attila, Paxy Károly altábornagy, Alexy Albert dr. konzulárís főbíró Konstantinápolyból, stb. Wlascics miniszter ezuttal már másodszer tekintette meg a körképet s ez alkalommal az őt kalauzáló titkárnak megjegyezte, hogy a festményt rendkívül szépen találja s a magyar festőművészetnek ép úgy díszére válik, amint hogy egyik legszebb emléke a millenáris ünnepélyeknek.

Napirend.

Naptár: Szerda, szeptember 28. — Római katolikus: Venczel kir. — Protestáns: Adolf. — Görög-orosz: (szeptember 16.) Jozafét é. — Zsidó: Tischni 12. — Nap két 5 óra 49 perczkor reggel. — Nyugszik: 5 óra 28 perczkor. — Hold két: délután 4 óra 27 perczkor. — Nyugszik 4 óra 33 perczkor éjjel.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8–10 óráig. A miniszterelnök nem fogad.

A főváros közgyűlése d. n. 4 ó. az új városházán. Nemzeti múzeum: képtár, nyitva délelőtt 9–1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9–1-ig.

Akadémiai könyvtár nyitva 2–8 óráig.

Muzeumi könyvtár nyitva 9–1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 9 órától 12 óráig és 2–5-ig.

Országosképtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Az iparművészeti múzeum, nyitva d. e. 9–12-ig és 2–5-ig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10–12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Roveryűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9–1-ig.

Az egyetemi sítváskert (Üllői-út) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

A „Hódoló díszfelvonulás“, Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrássy-út végén, látható reggel 9-től este 6-ig óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

A clevelandi magyarság gyászja.

Clevelandből írja rendes levelezőnk szeptember 14-iki kellettel: Hogy a clevelandi magyarság együtt érez a távol édes hazával, hogy fájdalmában együtt kesereg a nemzettel, amint ennek örömeiből is kikérte részét, azt a több, mint harmincz év óta fennálló, virágzó és gyarapodó kolónia minden alkalommal beigazolta.

És most, mikor az egész magyar nemzet air, most mikor az orgyilkos vasa elrabolta a nemzet-től szeretett királynéját, most is sietett fájdalmának kifejezést adni. Szeptember 13-án gyászmisére gyűlt össze a clevelandi magyarság a szent Erzsébetről nevezett magyar római katolikus hitközség templomába. Főtisztelendő Böhm Károly plébános, Paulovits Róbert magyar káplán és Panuska W., az itteni cseh egyházközség plébánosának segédlete mellett tartotta a gyászmisét, mely után megható szavakkal ecsetelte a megboldogult királyné nemes, jó szívet s a magyar nemzethez való vonzódását.

A gyászistentisztelet után a templomból az egyházközség tanácsstermébe vonult a közönség s ott Perczel Lajos clevelandi közjegyzőt felkérve a gyűlés vezetésére, az egybegyűltak elhatározták, mely fájdalmukat a kabinetiroda útján tudatni ő felségével, s a távirat megszerkesztésére és továbbítására Perczel Lajos közjegyzőt, Böhm Károly plébánost és Bloch C. József csődörvényszéki bírót bízták meg, azzal, hogy a magyarság eme ténykedését s a távirat szövegét közöljék a Washingtonban székelő osztrák és magyar követtel is.

A kábel-távirat szeptember 13-án délután két órakor továbbított. A követhoz pedig a következő értesítést küldötték el:

„Méltóságos Hengervári Hengelmüller László urnak. Ausztria és Magyarország követe

Washington, D. C.

Méltóságos Követ Ur!

A borzasztó csapás, mely hazánkat és nemzetünket érte az által, hogy szeretett királynénk Erzsébet ő felsége orgyilkos áldozata lett, gyászba borítá a clevelandi magyarságot is.

A szent Erzsébet római katolikus magyarközség által e hónap 13-án tartott gyászmisére összesereglett clevelandi magyarság, mely a requiem után az egyházközség tanácsstermében összegyűlt, alólírott bizottságra bízta, hogy részvételnek és mélyen érzett fájdalmának kifejezését távirattal a „Kabinet Iroda“ útján juttassa ő felsége a király színe elé.

Ezen utasítás értelmében szeptember 13-án a következő távirat küldetett el:

„Kabinet Iroda.

Bécs.

Szent Erzsébet római katolikus magyarközség Erzsébet királyné lelkiüdvéért tartott mai repuiemen összegyűlt magyarság mély fájdalmát tolmácsolandó járul az apostoli király elé, kérve hódoló részvétel elfogadását.

Midőn ezeket Méltóságod tudomására juttatjuk, egyuttal kérjük, tolmácsolja jelentésében is a clevelandi magyarság őszinte, nagy és igaz fájdalmát e megrázó szerencsétlenség felett s egyuttal adjon kifejezést hódoló ragaszkodásunknak.

Melyek után maradtunk

Méltóságod

tisztelő hívei

Perczel Lajos,

a gyűlés elnöke.

Böhm Károly,

Bloch C. József.

Az új Ludovika-Akadémia.

A honvéd tisztképzés reformja, amelyet a múlt évi huszonharmadik törvényczikk rendelt el, most lép életbe. A Ludovika-Akadémia, amely eddig a honvédség számára a tiszt sarjadékot szolgáltatva, régi mivoltában megszűnik s az idén már az első évfolyamot nem is nyitják meg. A régi intézetből csak a cím marad fenn, maga az iskola decentralizálódott Pécsre és Nagyváradra.

A mostani honvédtisztútar zöme ebben az iskolában nyerte kiképzését. Nagyon sok derék, a katonaságnak és a polgári társadalomnak egyaránt hasznavehető tagja került ki ebből az intézetből. Szeretettel emlékszik vissza valamennyi arra a négy esztendőre, amelyet ebben a növendék-kaszárnyában töltött.

Most azonban kivetkőzik régi mivoltából; a nyüzsgő tizenháztíz éves hadi-jelölteket felöltött urak váltják fel, akik nem a hosszú kardért tanulnak, hanem az aranybajtért, aranycsillagért. Eddig az akadémia hadapród-tiszthelyetteseket nevelt, ezzel a ranggal bocsátották szét minden évben kilenczven tizenháztíz éves fiatal embert a csapatokhoz. Ezentul tisztük kerülnek ki az intézetből s most válik csak igazán katonai akadémiává.

Régen sürgöttök már nemcsak a katonai körök, de a törvényhozás is a honvédtiszt-képzés reformját. Szükségessé vált az főképen a honvédség szolgálati kiképzésének emelése végett is, ami kellő számú csapatot nélkül lehetetlenség volt. Ezen most egy csapásra segít az ujonan életbe léptetett reform, mert a honvédség eddig évente csak kilenczven hadapród-tiszthelyettesel gyarapodott, ezentul a pécsi és nagyváradai képzőintézetekből összesen kétszáz hadapród-tiszthelyettesel, a budapesti Ludovika-Akadémiából pedig száz tiszttel növekszik a létszám.

A képzőiskolák nagyjában azonosak lesznek a régi Ludovika-Akadémiával, tananyag, főlvetel majd ugyanazok, aminők itt voltak, a Ludovika pedig új átalakulásában sokkal magasabb elméleti és gyakorlati kiképzetésben részesíti növendékeit.

Ezen három évfolyama lesz, amelyből az első október negyediken nyitják meg, növendékei csak középiskolát, vagy katonai reáliskolát végzett, érettségi vizsgát tett fiatal emberek lehetnek, akik ezenfelül a főlvetelnél az orvosi szemlény kívül írásheli és szóbeli vizsgálatot is kötelesek tenni a középiskolák nyolczadik osztályának megfelelő tananyagából. A második évfolyam a jövő

évben, a harmadik pedig két év mulva nyílik meg, amikor a Ludovikának a múlt tanévben volt első éves növendékei itteni tanulmányaikat bevégezik s ezzel a budapesti honvéd hadapródiskola utolsó évfolyama is feloszlik.

Az idén a felvételek szeptember 16-ától 20-áig tartattak s kevés híján ötven növendéket vettek föl az akadémia első évfolyamára. Nagybárá a soproni katonai főreáliskolából valók, de van közöttük más középiskolát végzett fiatal ember is. Ez a szám ugyan nem felel meg az eredeti tervnek, de ennek oka abban rejlik, hogy az intézet még a nagyközség rétegeiben meglehetősen ismeretlen. A jövőre már minden valószínűség szerint teljes létszámmal indul meg az első évfolyam. Az akadémia teljesen egyenrangú a közös hadsereg hasonló intézeteivel, növendékei a közös hadseregbe átléphetnek és tanulmányaik folytatása végett a havi iskolába is mehetnek vezérkari tiszt kiképzetés céljából. Ez eddig a honvédségnél nagyon nehéz dolog volt, mert hogy főtiszté, századosá kinevezzék a hadnagyot, főhadnagyot, külön iskolát, felső tisztitanfolyamot kellett végeznie s a hadi iskolába csak a felső tiszt tanfolyam nyolcz-tíz legkitünőbb hallgatója aspirálhattott. A közös hadseregbe pedig honvédtisztet egyáltalán nem vettek át.

Az akadémia tanári kara nagyrészen közös a hadapródképző intézetével. Az akadémia első és a hadapródképző második, harmadik és negyedik évfolyamán az idén a következők tanítanak: Brabecz Gyula, Fejérváry Géza őrnagyok, Gerenday Tivadar, Nónay Dezső, Haubert Henrik, Bileczky Ede törzstisztjelölt századosok, Vladár Mihály, Stadler István, Vághó Ignác, Nagy Pál, Koschowitz Gyula, Hamary Kornél, Klein Alfréd első, Petrás Miklós, Landau Gyula, Bothmer Jenő báró, Hajta Lajos, Nagy László másodosztályú századosok, Isépy László, Müller Richárd, Lóky Géza, Hucskó László, Zimmer Alajos, Orbán Pál, Bászál Oszkár, Balassa Béla, Kottrsch Károly, Szwoboda Imre, Schulz Frigyes főhadnagyok, Kisfaludy Nándor római katolikus honvédelkesz, Petri Elek ev. ref., Kaczián János ág. ev. papok, Nőrey Ernő százados-hadbíró, Hódoly Elek dr. törzsorvos, Schürger József dr., Czékus Miklós dr. ezredorvosok és Rekenye József főállatorvos.

A parancsnok a hadapród-képzőben és a tiszt akadémian is ugyanaz: Csaszák Benő tábornok. Segéd tiszt: Istvánffy Miklós főhadnagy. Gazdászkezelő: Volant András százados.

Pánszláv illojalitás.

Hogy a illojalitásukkal annyit kérkedő nemzetiségi tuizók, milyen jelét adták Erzsébet királyné gyászos elhunytával igazi illojalitásuknak, azt mélyen megbotrányoztató módon illojusztrálja a Rózsahegyen megjelenő pánszláv „Slovenske Listy“ című tót lapnak alább ismertetett kvalifikálhatatlan közleménye.

A szeptember 17-én, tehát épen a királyné temetése napján megjelent számában a magyar nemzet gyászával foglalkozva, a következőképen ír:

„Eltekintve azonban a zsidó hiperillojaliaság jajgatásától: a magyar körök mély gyászba borulnak. Annak a hírnek, hogy a királyné nincs többé, úgy kellett hatni rájuk, mint az égi háborúnak, mely a mező minden termésének elpusztításával fenyeget. A magyaroknak jó okuk van sirni az ő Erzsébetjük után. El is nevezik őt védő angyaloknak és soha emberi teremtés ezt az elnevezést úgy meg nem szolgálta, mint a királyné.

Bár minő hideg maradt a monarchia minden mozgalmával szemben és ha nem is adott semmit a politikára és az uralkodásra, a magyarok mégis hathatós odaadását élvezték és épen abban az időben, mikor ügyüknek az udvarnál a leghatalmasabb képviselőkre volt szükségük.

„Erzsébet királyné szép szemei egy-egy pillantással nem egyszer ütötték el a gondok felhőit az akkori legtekintélyesebb magyar államférfi homlokáról. Andrássy Gyula gróf jól értette a „cherchez la femme“ politikát és ez annál jobban sikerült neki, mert az egész világ abban a meggyőző-

désben élt, mintha az osztrák császárné a magyar országos és politikai ügyekkel egyáltalán nem törődne.

A hatvanas években egyszerre elterjedt a hír, hogy Erzsébet királyné tüzes barátnéja a magyar nemzetnek és hogy ennél fogva czélul tűzte ki magát tökéletesíteni a magyar nyelvben és irodalomban. Ez okból oda küldték neki Falk Miksát, hogy ő felségét a magyar nyelv és irodalom édes titkaiba beavassa. Lehet, hogy Falk ur legujabb magyar voltánál a magyarság dolgában tényleg a leghivatottabb volt. Ez a zsidó paktálta össze az udvar szép egyetértését Pesttel.

E páratlan impertinencia után, melyvel sárral dobálta a drága halott liliomsztaságu emléket, foglalkozik a királynének állítandó emlékszoborral és fejtegetéseit a következő alávalósággal fejezi be:

„Gondoljuk, hogy e nagy hála indító oka: Erzsébetnek a magyarok iránt érzett rokonszenve, mi többiek abból a szeretetből nem sokat tapasztalunk s azért úgy kell értelmeznünk a dolgot, hogy a tónak hozzájárulása ahhoz az emlékhöz nem lehet szivesen látott, mert nem felel meg Erzsébet királyné szellemének, aki védőangyala volt ugyan a magyaroknak, de nem nekünk, s így bizonyára illetlenség volna tolnakodni oda, ahol eddig reánk nincs szükség.”

Igazán csak a magyar türelmesség, sőt a nemtörődés magyarázhatja meg, hogy Magyarországon büntetlenül ilyen dolgokat le lehet írni.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Komédiások.** Holnapután, pénteken, kerül először színre a Népszínházban a „Komédiások”, Varney operetteje, K. Kopácsy Juliska első vendég-felléptével. A főbb szerepeket a vendégen kívül Gazsi Mariska, Csatai Zsófi, Németh, Solymosi, Szirmai és Raskó játsszák. A Népszínházban a rendező délutáni előadások október 2-án kezdődnek, amikor a „Tót leány” kerül színre Blaha Lujzával.

* **Olasz földről.** Sonzogno október végén nyitja meg a milanoi „Théâtre Lyrique”-et. A szezon újdonságai lesznek: „Fedora” Giordano, „La Fine di Mozart” Anzolettótól, „Stella” Be Nardistól, „Il violinista di Cremona” Giannetótól.

* **Szabadon Picquart után.** A Magyar Színházban a „Gésák” mai előadásán élénk derűtséget keltett Sziklai Kornélnek egy rögtönzése. A népszerű kómikus Vun-Csi-t, a teaház tulajdonosának szerepét játszotta. Mikor a haragra gerjedt Imári márkí rendőrfőnök fogságba viteli, így kiáltott fel:

— Uraim! Ma este, azt hiszem, utóljára van alkalmam nyilvánosság előtt beszélni, kijelentem tehát, hogy én a börtönben bűnyilkos nem leszek, ime itt van a borotvám!

Ezzel átnyújtotta a legyezőjét a rendőröknek. A rögtönzést persze zajosan megtapsolták.

* **Vendégszereplés a szinkörben.** Patajné Vida Etelka néhány évvel ezelőtt otthagya a deszkákat és visszavonult a családi életbe. Ma újból megjelent a városligeti szinkör kulisszái előtt, hogy a „Nebántsvirág” Denise-ét élénkelje. A közönség, mely erre az alkalomra szokatlanul nagy számban gyűlt össze, igen sokat tapsolt a szép arcú, szép természetű és kellemes hangú művésznőnek. Egyes dalait meg is ujráták.

* **Magyar Színház.** A „Krokodil” című operettnek szombatra hirdetett bemutató előadását elhalasztották. A színház igazgatósága október 1-én napjából fogva tíz bemutató előadásra premiérebérletet hirdet. A premiérebérlet során előreláthatólag a következő darabok kerülnek bemutatásra: Ferron operetteje a „Krokodil”, Planquette operetteje „A garasos kisasszony”, Rákosi Jenő-Szabados „A bolond”, Herczeg Ferencz „A Gyurkovics lányok”, Faragó Jenő „Vasuti baleset”, Schönthan-Koppel Elfeld „Arany asszony”, Verő György „A Kleopátra”, Reiner Ferencz-Rosenzweig „Az asszonyregiment”, Carré „A tékozló fiú”, Merkl Adolf „Tilos a bemenet” Gascogne és Sylvane bohózata „Corignanék válopöre” Hervé operetteje „B. A. L. E. K.” E darabok közül 10 képezi a premiérebérletet.

* **Katonák.** Thury Zoltánnak „Katonák” című 3-felvonásos eredeti drámájából, amelyről sok szó volt a sajtóban, ma délelőtti tartották meg a Víg-színházban az olvasópróbát. A darabot a szerző maga olvasta fel.

* **Jutalomjáték.** A városligeti szinkörben csütörtökön Répássy Gusztó jutalomjátéka lesz a „Rip van Winkle”-ben.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* **Justinianus „Institúciói”.** A „Római jogi gyakorlatok sorozatában, amelyet Schwartz Gusztáv dr. egyetemi tanár ad ki szeminárium használatra, megjelentek Justinianus „Institúciói”, latinul és magyarul. A latin szöveget Besnyő Béla fordította. A 339 lapra terjedő kötet Politzer Zsigmond kiadása. Ára 4 korona.

* **Az országos régészeti társulat választmánya** ma délután tartotta ülését az Akadémiában. Az ülés kizárólag Erzsébet királyné emlékének volt szentelve. Nyáry Jenő báró emelkedett hangú emlékbeszédet mondott, amelyet megilletődve hallgattott a szépszámu közönség. Végül kimondta a társulat, hogy a dicsőült királyné emléket jegyzőkönyvében megörökíti, kiadványait féléven át gyászjelvényekkel látja el és ő felségéhez részvétíratot intéz, melynek a legmagasabb trón elé juttatására a vallás- és közoktatásügyi minisztert kéri föl.

FŐVÁROS.

(A hivatalos ész.) A főváros polgári iskolát épített az akácfa-utcában. A munka javában tart s most derül ki, hogy az épület egész terve hibás, mert a helyiségek nem lesznek elegendők az iskola céljaira. Az igazgató ma sürgős kérelmet is terjesztett a tanács elé, vajjon nem építhetnék-e a kétemeletesre tervezett házat háromemeletesnek.

(A három fog története.) A múlt héten — amint említettük is — a Rottenbiller-utcai iskolánál alkalmazott szolga felesége panaszt emelt a polgármesternél T a n o s Imre iskolaigazgató ellen mert ez a panasz szerint az iskolaszolga fiát véresre verte és annak három fogát kiütötte. A tanács tanügyi osztálya azonnal megindította a vizsgálatot, amely ma nyert befejezést. A kihallgatott tanítók és tanulók vallomása szerint csak annyi igaz a dologból, hogy az igazgató arczul ütötte a fiút, de az asszonynak az az állítása, hogy a fiu sérülései ettől az ütéstől származtak, nem bizonyult valósnak. Ezt a tényállást megerősíti az egyik tanu vallomása is, aki látta, hogy az asszony a kérdéses napon reggel kegyetlenül elverte gyermekét s így valószínű, hogy a gyermek fogait az anyja ütötte ki. A tanügyi osztály a vizsgálat eredményét a tanács elé terjeszti, amely eldönti, hogy a vizsgálatot folytassák-e még.

(A királyné szobra.) Halmos János polgármester ma felhívta a tanács tagjait, hogy ügyosztályaikban gyűjtőívet közzözenek a királyné szobrára. Az íveket és a pénzt október 15-éig küldik be a hivatalokból a főpénztárhoz.

(Wird nicht angenommen.) A tanács a „Budapest régiségei” című történelmi munka ötödik kötetét ötvenkilenc külföldi muzeumnak is megküldötte s ezek között volt a prágai városi múzeum is. Itt azonban csak annyit jegyeztek a fölbontatlan csomagra: „Wird nicht angenommen”, azután visszaküldték a postára. A tanács bérmentve küldötte a könyvet, Prága városának nem volt pénze a portóra s Budapesten fizették ki az el nem fogadott ajándék visszaküldési költségeit. Hogy megörült volna a kötetnek valamelyik szegény vidéki iskola!

(Vásárcsarnok a Károly-kaszárnyában.) Kléh István és Polónyi Géza sürgős indítványt adtak be aziránt, hogy a Károly-kaszárnya lovagló-iskoláját alakítsa át a főváros ideiglenes vásárcsarnokká. A mérnöki hivatal számítása szerint a dolog 48000 forintba kerülne s az egész helyiségben csak 146 elárúsító-helyet csinálhatni. A vásárcsarnoki bizottság ma délután tartott ülésén Krátky János, Kramer Miksa, Fenyvesi Adolf, Mátyus Arisztid, Kurfürst Miksa és Hüttl Tivadar felszólalása után, négy szavazattal három ellen elfogadták az indítványt.

(Hatósági tűzbiztosító intézet.) A főváros évről-évre többet költ a tűzoltóságra, amelynek költségei a jövő évben már a 200.000 forintot is meghaladják. A tanács pénzügyi osztálya a hatósági tűzbiztosító intézet tervével foglalkozik, amely intézet azután a tűzoltóság költségeit levonná a főváros válláról, maga tartaná fenn a tűzoltóságot. Ilyen intézete Prága városának már évtizedek óta van s meglehetősen prosperál.

(Uj építkezések.) A magán építési bizottság egujabban a következő építő engedélyek kiadását javasolta:

Kovács A. Ernőnek, VII. kerület Józsefa-utca 4673. hrsz. háromemeletes házra, Müller Lajosnak, VIII. kerület Szentkirályi-utca 5333. hrsz. háromemeletes házra, Kellner Miksának, VIII. kerület Lujza-utca 6467. hrsz. háromemeletes házra, Márkus Gézának, VII. kerület Esömöri-ut 2958. hrsz. kétemeletes nyaralóra, Schmalbach Henriknek, X. kerület Hungária-körút 6983. hrsz. kétemeletes házra, Csepely Sándornak, II. kerület Szalag-utca 2600. hrsz. egyemeletes házra, Kossovics Józsefnek, II. kerület Mész-utca 6187. hrsz. egyemeletes nyaralóra, Greiner Adolfnak, VI. kerület Délibáb-utca 4160. hrsz. egyemelet ráépítésére, Csutor Sándornak, II. kerület Basárét 7013. hrsz. földszintes házra, Sági Sándornak, VII. kerület Névtelen-utca 1995. hrsz. földszintes házra, Kauderer Károlynak, III. kerület Kis-Czell-utca 1566. hrsz. földszintes házra.

VIDÉK.

(Megyei körlevél az anarchisták ellen.) Hódmezővásárhely köztörvényhatósági bizottsága tegnap Thoroczkay Viktor báró elnöklése alatt tartott közgyűlésén egyéb dolgai között az anarchisták ellen való védekezéssel foglalkozott. Elhatározta, hogy feliratot intéz a törvényhozáshoz és a kormányhoz, tegyenek lépést, esetleg a nemzetközi diplomácia útján, a svájci törvényeknek az anarchisták ellen való módosítása iránt. Ezt a határozatot körlevél alakjában az összes törvényhatóságoknak megküldik hozzájárulás végett.

(Pozsonyvármegye törvényhatósága) ma tartotta meg Szalavszky Gyula főispán elnöklése alatt őszi közgyűlést, melyen 72, többé-kevésbbé fontos dolgot végeztek el. A legnagyobb érdeklődést a somorjaiaknak az a kérvénye keltette, hogy Somorja rendezett tanácsú város nagyközséggé alakítsassék. A kérelmet a közgyűlés hosszabb vita után elutasította, ami ellen Fiedler bizottsági tag különvéleményt jelentett be. Azután csatlakozott a vármegye Győrmege átiratához, hogy a kormány kérjék fel a megyei tisztviselők anyagi helyzetének javítására. Végül Döbrenthey Sándort galántal szolgabíróvá választották meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Pettkó utóda.** Mintha belügyminiszter által kiadott „Országos törvénytar”-t valami fátum üldöznék, a vállalatnál ismét sikkasztottak. Pettkó László dr. után, akit csak a minap sujtott a királyi tábla hat évi fegyházzal, kinevezték a törvénytar kiadóhivatalába Frisch Győző segédtitkár. Nemrég rájöttek, hogy ő is sikkasztó. Frisch már egy teljes éven keresztül üzte a bűnös manipulációt, de a hiányzó összeg még csak kétezer forint volt. Frisch Győzőt elfogták s ma mondott felette ítéletet a törvényszék Bakonyi Kálmán bíró elnöklésével. A vádlott nem tagadott, töredelmesen beismerte a bűnét. A bíróság, Genthon királyi ügyész és Guthi Soma dr. védő meghallgatása után, egy évi börtönrre ítélte a sikkasztót s míg az ítélet jogerőre emelkedik, védője kérésére ideiglenesen szabadlábra helyezte. A közbíró felebezett, az elítélt és védője ellenben megnyugodtak.

— **Teljes ülés a Táblán.** A királyi ítélőtáblán ma délelőtti teljes ülés volt, amelyen Baumgarten Károly dr., az ujonnan kinevezett királyi ítélőtáblai bíró tette le a hivatalos esküt Sarkány Józsefnek, a királyi ítélőtábla alelnökének kezébe. Sarkány melegen üdvözölte az új táblai bírót s ama reményét fejezte ki, hogy Baumgarten dr. a kereskedelmi törvényszékénél kifejtett buzgó munkásságát és mély tudását ezúttal a királyi táblánál fogja érvényesíteni.

— **A megzokkolt pénzágensok.** Budapest hírhedt pénzágensai, amióta néhány év előtt szétűtött köztük a rendőrség és a bíróság elő kerültek, lassankint mind eltűntek. Bevárták, míg meghozták ellenük az ítéletet, de amikor büntetésüket meg-

kezdeni kellett volna, s arra kivitordáltak Amerikába. Így tett Stern Ignác is, akit a pénzügynökök ellen folyt monstre-bűnpörben másfélévi börtönnel sújtottak. Stern Ignácznak ma ismét vádlottként kellett volna a bíróság előtt állnia. Pletzger Rezső báró huszártiszt ugyanis azt a feljelentést tette, hogy egy háromezer forintos váltót adott át értékesítés végett Sternek, de sem pénzt érte, sem a váltóját tőle vissza nem kapta. A bíróság, melynek Ruttkay István bíró volt az elnöke, persze nem tarthatta meg a végtárgyalást. A megszökött vádlott körözését rendelte el.

— **Uj táblabíró.** A hivatalos lap mai számának közlése szerint a király Varga Nagy István ítélőtábla-bírói ezimmettel és jelleggel felruházott pécsi törvényszéki bíró a pécsi ítélőtáblához bíróvá kinevezte.

Sima Ferencz rágalmazási pöre.

Sima Ferencz már régen engesztelhetetlen gyűlölettel van egykori kebelbarátja, Szathmáry Károly szentesi ügyvéd ellen. A gyűlölet rossz tanácsadó. Simának ezt a tanácsot adta: Elment a főpostára, távirati-lapot kért és erre ezeket írta:

Szathmáry Károly pörvesztőnek Szentes.

Maga az oklevelét hamisította. Ezért börtönbe jutatom.

Egyéb semmi. Aztán föladta. Fizetett érte 33 krajczárt. (Amint a táviratból kitetszik, Sima nemcsak a vezércikkéit, de a táviratait is névtelenül szokta írni.)

Szathmárynak azonban oka volt hinni, hogy Sima menesztette „a kedves üzenetet” és a szentesi járásbírósnál panaszszal élt rágalmazás és becsületsértésben kérve Simát megidézni és elmarasztalni.

A panaszheadástól kezdve a jogászokat nem annyira az ügy személyi része, mint az érdekelte, hogy a deliktum távirat: lévén, megállapítható-e a nyilvánosság kritériuma, mely rágalmazással teszi a sértést? Ugyanis rágalmazást az követ el, ki többek előtt olyast állít, ami valóságos esetén az illetőt a közmegvetésnek adná át.

Mindenekelőtt a szentesi járásbírósg kinyomozta a szerzőt. A budapesti főpostán levő táviratilapot összehasonlították Simának Szathmáryhoz írt leveleivel, melyekben sűrű tartó barátságot fogad s az írásszakértők kétségtelennek nyilvánították, hogy a kéz, mely e leveleket és a táviratot írta egy és ugyanaz. Nem akarván aprózni a dolgot, mint kérték ki Simát a képviselőháztól, csak onnét folytatjuk a históriát, mikor Sima kérelemmel fordult az igazságügyminiszterhez, hogy miután ő a szentesi járásbírósnak már nagyon sok borsot tört az orra alá és vele szemben a bírói elfogulatlanság föl sem tehető — delegáljon ez ügyben más bíróságot. Az igazságügyminiszter helyet adott a kérelemnek és a kun-szt.-mártoni járásbírósgot delegálta.

A bíró, akihez az ügy jutott, széles alapon vezette a vizsgálatot. A postaigazgatóság által nyilatkozatot szerzett be arra, hogy a távirat hány kézen ment keresztül, míg Szentesre érkezett. Csak Budapesten hivatalból nyolczan olvasták a táviratot. Már most előállott az a kérdés, hogy miután az illetők hivatali titoktartásra vannak kötelezve, nyilvánosság-e, ha ők tudnak a dologról? A bíró úgy ítélte, hogy igen.

Ekkor Sima azt kívánta, engedjék meg neki állítását bizonyítani; de ezt a bíró nem teljesíthette, mert eltekintve a rágalmazási keresetekben való járásbírósg perrendtartástól, Sima képtelen vádjára előbb megjárta az ügyvédi kamarát, a törvényszéket, melyek ez ügyben beszűntetű végzést hoztak.

Az ítéletet, mely három heti fogházbüntetésre szól, már ismerik az „Országos Hirlap” olvasói. De nem tudták az elmondott érdekes részleteket. Az ügy most ment föl a kuria elé, mely ha az eddigi bírói ítéletet helybenhagyja, tisztázva lesz az a kérdés, hogy táviratilag igenis lehet rágalmazni és a távirat nem esik a levélben elmondott sértetésekkel egy kategóriába, melyek mindig csak becsületsértést képezhetnek, rágalmazást soha.

Összeesküvés komédia.

Valósággal komédiává fajul az a nagy hübhóval hirdetett felségsértés, mely miatt három együgyű legény: Muzsik József, Hartmann Lajos és Kovács Gyula napszámokosok négy hónap óta fogságban ülnek. Ezek a fecsegő emberek „tárgyaltak” ugyan nagyhangon olyasféléről, hogy a királyt dinamittal megölik, de a dolognak semmi komoly alapja nem volt. Nem titkolóztak, mint komoly összeesküvők szoktak, hanem fennen dicsekedtek a tervükkel, melylyel csak az volt a céljuk, hogy hozzájuszanak egy kis — reklámhoz. És ez sikerült nekik. A beszélgetésüket akaratlanul is meghallotta Pál Józsefné, a becsületes lelkű kvártélyos asszony, szaladt a rendőrséghez, bírósághoz. Így indult meg a nagy „összeesküvés-pör” négy hónap előtt, hogy most semmivé zsugorodjon össze.

A törvényszék igaznak fogadta el Muzsikék henczegő dicsekedését s a büntetőtörvény 180. szakaszába ütköző felségsértésre létrejött szövetség czimén vád alá helyezte őket. Most pedig, mikor már két nap választ el a tárgyalástól, melyet e hónap 29-ére tűzött ki a törvényszék, kislül a valóság. A vádlottak kezdik emlegetni, hogy az egész história nem volt egyéb, csak üres szóbeszéd. De mi is lett volna egyéb? Muzsik és társai állítólag dinamittal akartak ölni s a jámbor „összeesküvők” nemcsak hogy soha nem láttak dinamitot, de azt sem tudják, mi fán terem az s hól lehet szerezni. Ki fog ez derülni a végtárgyaláson, amikor Muzsik, most már, hogy elérte reklám-célját, tagadni fog.

Hogy a merényletnek igazán nem lehetett semmiféle komoly alapja, kiténik a vádhatározat következő passzusából is:

„A merényletet akként tervezték, hogy a budai oldalon, a Zárda-utca és a Margit-híd közt haladó kétszáz méternyi csatornába dinamitot helyeznek el.”

Hát azt minden budapesti ember tudja, hogy a király csak a legtrikább esetekben jár a Margit-hídon. Még akkor is, mikor a nyugati pályaudvarból hajtat a várakba, nem a közelben levő Margit-hídon, hanem a Lánchídon keresztül teszi meg az utat. Szó sincs róla, megeshetik, hogy a Margit-hídat használja a király, de esetleg évekig is várhatnának erre a merénylők. Az igazi, elszánt összeesküvők pedig, amint a tapasztalat mutatja, sohasem spekulálnak nagy időre, hanem gyorsan cselekszenek.

Bizonyos ezek szerint, hogy a nagy hübhóval megindult bűnpör felsüléssel fog végződni, de olyan felsüléssel, amelynek csak örülhetünk. Magyarország nem volt sohasem a merénylő királygyilkosok hazája s a holnaputáni tárgyalás is meg fogja mutatni, hogy ma sem az s az egész nagyra fölfújt esetnek semmi komoly alapja nincs.

SPORT.

+ **Sobri Angliában.** Szemere Miklós Sobri nevű magasszármazású yearlingjét nevezte az 1902-iki évben Newmarketben döntésre kerülő Prince of Wales Stakesre. Sobri-nak az 1900-iki Grand Prix de Parisban is van kötelezettsége.

+ **Trial az esthomályban.** Ma este a lövészteréren az utolsó futam után, mikor a közönség már hazafelé igyekezett, a 2800 méteres starttól két ló indult el versenyiramban. Az élen egy sötétpejkancza, mögötte egy hatalmas sárga mén. A vezető az iramot mindinkább gyorsítva, folyton elől volt. A távolság hol nagyobb, hol kisebb volt a két versenyző között. A közönségnek az a része, amely az utolsó futamban győzött ló ticketjének a kifizetésére várt, nagy derűtséggel nézte a két kései versenyzőt. A hangos gunyos megjegyzések egymást követték. Többen meg is botránkoztak azon, hogy az a két gebe a tilosban a pályára mert lépni. Azalatt a két ló újra a tribünök elé került. A gebék átváltak, két nemes telivér nyult előre gyönyörű szökéssel. A sötétszínű ló most is elől volt s egy hosszal a sárga előtt ért a célhoz. A jelen voltak nem is sejtették, hogy a vezető

Komámasszony volt s a mögötte beérkezett Árnó. A St.-Leger távolságára kipróbálták őket. Már most azt volna jó tudni, hogy milyen súly volt a nyeregben.

+ **Lóverseny Zomborban.** Bács-Bodrog vármegye gazdasági egyesülete október 16-án Zomborban lóversenyt rendez. Eredetileg szeptember 19-ére volt tervezve, de az országos gyász miatt el kellett halasztani.

Őszi lóversenyek.

(Második nap.)

A hűvös időjárás és a gyöngö programm kisszámú közönséget vonzott ki a városligeti gyeprre, amde a tűzgyökere sportsmenek híven megjelentek.

A nap legérdekesebb futama a Hatvani-díj volt, melyben Adoma, Mary Agnes és Barnato II, kivételével az összes benevezett kétévesek futottak. A ringben eleinte Timár, később Anuska lett a favorit. A start Guardian rakoncátlansága miatt csak nagysokára sikerült. Mikor a lovak elindultak, Timár és Cid látszóztak az élen. A távolságnál Timár kiszökik a mezőnyből s igen könnyen másfélhosszal lesa első Anuska ellen. Cid ostor alatt harmadik.

A Hatvani-díj eredménye egy új nagyságot hozott felszínre Timárban, de viszont Cid rossz futása újra megerősíti azt a meggyőződést, hogy a kétévesek nagyon rosszak. Timár mai győzelme jó fényt vet Barnato II-re, mely a Lederer lovat Bécsben a Stronizian handicap-ben könnyen legyőzte.

A meglepetések ma is egymást követték, amennyiben a második futamot kivéve, melyben Főth Park győzött, az összes futamokban elhanyagolt lovak voltak elsők.

A részletes eredmény a következő:

I. **Eiadóverseny.** Díj 2000 korona. Távolság 1400 méter.

1. Mr. Sulton J a s m i n 53 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Egyedi A J u r á t u s 50 kilogramm, lovagolta Griffiths.
3. Gr. Trauttmansdorff L. N i r w a n a 45 5 kilogramm, lovagolta Milne.

Futott még: Wahrman R. J a m m e r f e t z e n 45 5 kilogramm, lovagolta Gilchricht.

Bírói ítélet: Egyhosszal biztosan nyerve, hat-hosszal harmadik.

Idő 1 perc 38/100 másodperc.

Totalisateur: 5:15. — 1 forintos helyen 5:16. — 30 krajczáros helyen 5:15. — Helyfoglalások: I. 25: 50. II. 25: 34.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5:11 Jurátus, 5:22 Jammerfetzen, 5:28 Nirwana.

Könyvfoglalások: 19/4 Jurátus, 2, Jasmin, 4 Jammerfetzen és Nirwana.

Versenyérték: 1780 korona, 770 korona a másodiknak, 500 korona az egyleti pénztárnak.

A győztest megvette gr. Degenfeld Imre 8000 koronáért.

II. **Handicap.** Díj 3000 korona. Távolság 2000 méter.

1. Mr. C. Wood F ő t h P a r k 54 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Lovag Lederer D a l f f y 46 kilogramm, lovagolta Slack.
3. Báró Üchtritz Zs. S c h w i e g e r b r u d e r 49 kilogramm, lovagolta Milne.

Futottak még: Miklósfalvi ménes Wagner 54 kilogramm, lovagolta Sharpe. Szemerő M. Garibaldi 52 5 kilogramm, lovagolta Cleminson. Zangen I. Kadmea 51 kilogramm, lovagolta Bulford S. Gr. Andrassy T. Veloce 50 kilogramm, lovagolta Gilchricht.

Bírói ítélet: Háromnegyed hosszal könnyen nyerve, hat-hosszal harmadik.

Totalisateur: 5:13. — 1 forintos helyen 5:14. 30 krajczáros helyen 5:13. — Helyfoglalások: 25: 40. II. 25: 54. III. 25: 80.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5:24 Wagner, 5:29 Garibaldi, 5:32 Veloce, 5:53 Dalfy, 5:68 Schwiegerbruder, 5:78 Kadmea.

Könyvfoglalások: 2 Főth Park, 4 Wagner, 5 Garibaldi, 7 Veloce, 8 Dalfy és Kadmea, 10 Schwiegerbruder.

Versenyérték: 2950 korona, 710 korona a másodiknak, 80 korona az egyleti pénztárnak.

III. **Hatvani-díj.** Díj 10,000 korona. Távolság 1100 méter.

1. Lov. Lederer S. T i m á r 55 kilogramm, lovagolta Peake.
5. Jankovich-Bésán Gy. A n u s k a 58 5 kilogramm, lovagolta Adams.

B. Gróf Andrassy T. Cid 58-5 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
 Futottak még: Capt. Gaston Sándor 52-5 kilogramm, lovagolta Cleminson. Gróf Festetics T. Guardian 52-5 kilogramm, lovagolta Wilton. Báro Springer G. Féria 55-5 kilogramm, lovagolta Hyams. Wahrmann R. Dominik 52-5 kilogramm, lovagolta Sharpe.
 Birói ítélet: Másfélhosszal igen könnyen nyerve, másfélhosszal harmadik, egyhosszal negyedik. Guardian a startnál állva maradt.
 Totalisateur: 5 : 19. — 1 forintos helyen 5 : 19. 30 krajezáros helyen 5 : 19. — Helyrefogadások I. 25 : 34. II. 25 : 33. III. 25 : 42.
 A többi 16 quótája győzelem esetén: 5 : 13 Annuska, 5 : 29 Cid, 5 : 46 Guardian, 5 : 51 Sándor, 5 : 65 Féria, 5 : 86 Dominik.
 Könyvfogadások: 2 Annuska, 3 Timár, 5 Cid, 10 Guardian és Sándor, 12 Dominik és Féria.
 Versenyérték: 10.000 korona, 1916/3 korona a másodiknak, 143/3 korona a harmadiknak, 630 korona az egyleti pénztárnak.

IV. Kétévesek eladó-handicapa. 2000 korona. Távolság 1100 méter.

1. Capt. Caston Win some money 59 kilogramm, lovagolta Barker.
2. Jankovich D. Morgó II. 50-5 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Wahrmann R. Intruder 60 kilogramm, lovagolta Poole.

Futottak még: Mr. Lincoln Játék 55-5 kilogramm, lovagolta Hyams. Rohonczy G. Tiszagyöngye 55-5 kilogramm, lovagolta Horváth. Mr. C. Wood Szellő 56-5 kilogramm, lovagolta Adams. Lovag Lederer S. Apollonia 55-5 kilogramm, lovagolta Peake. Péchy A. Yvonne 56-5 kilogramm, lovagolta Sharpe.

Birói ítélet: Egyhosszal biztosan nyerve, nyakhosszal harmadik.

Idő 1 perc 19 2/3 másodperc.

Totalisateur: 5 : 42. — 1 forintos helyen 5 : 47. 30 krajezáros helyen 5 : 45. — Helyrefogadások: I. 25 : 97. II. 25 : 70.

A többi 16 quótája győzelem esetén: 5 : 13 Szellő, 5 : 33 Játék, 5 : 34 Morgó II., 5 : 37 Apollonia, 5 : 46 Intruder, 5 : 57 Yvonne, 5 : 136 Tiszagyöngye.

Könyvfogadások: 1 és fél Szellő, 5 Apollonia és Játék, 7 Morgó II., 8 Intruder és Win some money, 12 Tiszagyöngye.

Versenyérték: 1960 korona, 300 korona a másodiknak, 140 korona az egyleti pénztárnak.

A győztesre ajánlat nem történt.

V. II-od oszt. eladóverseny. Díj 3000 korona. Távolság 1100 méter.

1. Báro Königswarter Sandwich 54 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Br. Üchtritz Zs. Deaf & Dumb 58-5 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Krausz L. Zsuzsi 52-5 kilogramm, lovagolta Hesp.

Futottak még: Jankovich D. Dráva 52-5 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Dreher Antal Sardelle 51 kilogramm, lovagolta Bulford S. Geist G. Pimasz 51 kilogramm, lovagolta Cleminson. Gróf Teleki J. Katicza 49-5 kilogramm, lovagolta Wilton.

Birói ítélet: Nyakhosszal nyerve, kéthosszal harmadik.

Idő 1 p. 10 mp.

Totalisateur: 5 : 29. — 1 forintos helyen 5 : 31. — 30 krajezáros helyen 5 : 25. — Helyrefogadások: I. 22 : 43. II. 25 : 40. III. 25 : 50.

A többi 16 quótája győzelem esetén: 5 : 14 Deaf & Dumb, 5 : 29 Zsuzsi, 5 : 30 Pimasz, 5 : 43 Dráva, 5 : 52 Katicza, 5 : 54 Sardelle.

Könyvfogadások: 2 Deaf & Dumb, 4 Zsuzsi, 5 Sandwich, 6 Pimasz, 7 Dráva, 8 Sardelle, 10 Katicza.

Versenyérték: 2790 korona, 290 korona a másodiknak.

A győztesre ajánlat nem történt.

VI. Welter-handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Báro Üchtritz Zs. Perle rose 60 kilogramm, lovagolta Sharpe.
2. Krausz L. Mia Teresina 49 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Gr. Festetics T. Heritière 59-5 kilogramm, lovagolta Park.

Futottak még: Báro Springer G. Vert-Vert 59 kilogramm, lovagolta Hyams. Dreher A. Dogma 62 kilogramm, lovagolta Bulford S. Wahrmann R. Jammerfetzen 53-5 kilogramm, lovagolta Adams. Rohonczy G. Etuska 49 kilogramm, lovagolta Marsh.

Birói ítélet: Félhosszal biztosan nyerve, kéthosszal harmadik.

Idő: 1 perc 1 másodperc.

Totalisateur: 5 : 27. — 1 forintos helyen 5 : 23. — 30 krajezáros helyen 5 : 19. — Helyrefogadások: I. 25 : 69. II. 25 : 50.

A többi 16 quótája győzelem esetén: 5 : 17 Mia Teresina, 5 : 23 Dogma, 5 : 29 Heritière, 5 : 33 Vert-Vert, 5 : 63 Etuska, 5 : 83 Jammerfetzen.

Könyvfogadások: 2 és fél Mia Teresina, 4 Perle rose és Vert-Vert, 5 Heritière, 6 Dogma, 8 Etuska, 12 Jammerfetzen.

Versenyérték: 1960 korona elsőnek, 550 korona a másodiknak, 90 korona az egyleti pénztárnak.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

A. J. Petrozsény. A szóban forgó hír nálunk nem jelent meg.

Játéksínáló. Forduljon kérdéseivel Schottola Ernőhöz (Váci-körut, Fonciére-palota), aki bizonyára árulja azt a szövetet, amelyre önnek szüksége van.

Floridor, Kolozsvár. Az ilyen dolgokban az ember ösztöne a legjobb tanácsadó. Idegen, különben olyan, aki a felek egyikét sem ismeri, nem szólhat bele az ilyen ügybe. Mindenki, aki társaságban megfordul, megessett már, hogy bemutatották valakinek, akivel néhány perczig igen barátságosan elbeszélgetett, de aztán, valami titkos ösztön, egy megnevezhetetlen érzés azt sugta, hogy tartsa magát távol tőle. Aki bemutatta az illető urat — lehet különben hölgy is — hiába kérdezi az elváltóság okát. Az ember semmi rosszat sem tud róla mondani. Intelligens, jómodoru, tisztességes gondolkozásu, mindezt tapasztaljuk és elismerjük. És mégis, érezzük, hogy sohasem lehetnének a barátja és nem tudunk vele egészen olyan fesztelenül beszélni, mint valaki mással. Különösen az asszonyoknál van kifejlődve ez az emberismerési ösztön. Az asszonyok a legtöbb esetben már a bemutatáskor megalkotják véleményüket a bemutatottól s csak nagyon ritkán tévednek ítéletükben. A férfiak gyakrabban csalódnak; néha csak ideiglenes az antipátiájuk és idővel a legbensőbb barátsággá változik, néha meg épen fordítva történik. Azért hát nem is mondhatunk véleményt az ön dolgában. Lehetséges, hogy az ön idegenkedése is csak ideiglenes.

P. J. Budapest. Azt csak teljesen tájékozatlan ember mondhatja. A súlyos természetű megsebesülésekkel járó idegrázkódás annyira megbénítja az idegek centrumát, a fájdalom érzésének helyét, hogy a sebesült gyakran fájdalom nélkül hal meg. Ha a sebesülés az agyhoz vezető idegek egyikét éri, akkor a halál föltétlenül fájdalom nélkül áll be. A fájdalom a bőr föltületén a legélénkebb. Azért a mélyebb sebek vagy vágások alig fájdalmasabbak a felső sebeknél. A sebészi operációknál a bőr bevágása a legfájdalmasabb és olyan emberek, akik már alapos műtéten estek át, azt állítják, hogy az operáló szerszám a husban nem okoz semmi fájdalmat sem, csak egy kicsit — hideg.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinovászesek. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kis Tamás kis-újszállási ev. ref. főgimnáziumi rendes tanár a máramaros-szigeti ev. ref. főgimnáziumhoz rendes tanárrá, a z i g a z s á g u g y m i n i s z t e r Kenessey László székesfehérvári törvényszéki joggyakornokot a vaáli járásbírószághoz, Wagner Mark selmezbányai járásbírószághoz és ifj. Michnay Bertalan szolnoki törvényszéki joggyakornokot a szolnoki törvényszékhez aljegyzőkkel, Csallány Dániel törvényszéki irnokot a pozsonyi törvényszékhez irodatisztá, Biró Imre élesdi járásbírószághoz a nagyváradai törvényszékhez és Igmándy Sándor hajdunánási járásbírószághoz a székelyhídi járásbírószághoz irnokokkal, Pollák Ignác kolozsvár-vidéki járásbírószághoz díjnokot az oklándi és Stern Sándor kecskeméti lakos ügyvédi irnokot a belényesi járásbírószághoz végrehajtókká nevezték ki.

Árverések a fővárosban. Weingruber Mihály ingóságai VII. Damjanich utca 35. szeptember 28. Mautner Adolf ingóságai V. Ferencz József-tér 8. szeptember 29. Zupka István ingóságai VI. nagymező-utca 35. és Deseffy-utca 37. szeptember 28. Urs S. és társa ingóságai VII. kerepesi-ut 63. október 6. Reisz Mór ingóságai X. kápolna-utca 1. szeptember 29. Berchtold Artur gróf ingóságai IV. kecskeméti-utca 7. szeptember 29. Beöthy Algernon ingóságai IX. Ferenczkörut 14. szeptember 28. Fischer Adolf ingóságai VI. sziv-utca 31. és 28. szeptember 28. Gelb Mór ingóságai VII. kerület Rózsa-utca 38. és VI. sziv-utca 9. szeptember 28.

A vidéken. Wohl Ede ingóságai Téthi (Tornallya) pusztán szeptember 29. Bimbi Mózes ingatlana Borzova (Beregszász) községhezálal október 10. Aczél Szabó János ingatlana Kecskeméten december 29. Gróf Győzőné ingatlana Kolozsvárt október 12. Mátyás Lukács ingatlana Vasvárott október 23. Szápáry Iván gróf ingatlana Bárd (Kaposvár) községhezálal október 18. Milin Gávra ingóságai Lalityon (Hódságh) október 3. Keresztes Ákos ingóságai Aradon október 10. Braun Jakab ingóságai Baracsán (Vaál) október 6. Tóth Árpád ingatlana Szentesen október 13. Kohn Gábor ingatlana Szentesen október 24. Koszancs M. Nikola ingóságai Pancsován október 3.

Pályázatok. A pécsi járásbírószághoz aljegyzői állásra, a budapesti törvényszéknek telegkönyvezetői állásra, a pestvidéki járásbírószághoz albirói állásra, a máramaros-szigeti pénzügyigazgatósághoz fogalmazó gyakornoki állásra lehet a folyamodványokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Egyéves önkéntesek

legjobban és legolcsóbban szerezhetik be felszereléseiket az előnyösen ismert

BLUM és TÁRSA

ő cs. és kir. fensége József főherczeg udvari szállító és szerb királyi udvari szállító-cégénél.

Budapest, IV., Sütő-utca 2. szám

Szerbia-tör. sarkán.

Sorozókötelesek

ingyen és bármintve kapnak oly árjegyzéket, mely az egyéves önkéntesi év elnyerésére vonatkozó magyar és német szövegi védőtörvényozsákokat utasításozza és folyamodvány-mintákat tartalmazza. Mindennemű felvilágosítás a legnagyobb készséggel adatik.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági távirat.

New-York, szeptember 27.

	szept. 27.	szept. 28.
	centis	centis.
Buza szeptemberre	78 ³ / ₈	75 ⁴ / ₈
" májusra	70 ³ / ₈	69 ³ / ₈
" decemberre	70 ² / ₈	69 ⁴ / ₈
Tengeri decemberre	35 ³ / ₈	35

Chicago, szeptember 27.

	szept. 27.	szept. 26.
	cents	cents
Buza decemberre	64 ³ / ₈	64 ¹ / ₈
Tengeri decemberre	32	30

Ipar- és kereskedelem.

Magyar általános köszénbánya. Mint a társasághoz közelálló oldalról jelentik, a Magyar általános köszénbánya-részvénytársulat által a Trifaili köszénbánya, társulattól megvett esztergomi bányák egyikében, a doroghi aknában, a vízbeomlás folytán az üzem be lett szüntetve. A dolog természetesen jelentékeny kárt okoz a társaságnak.

Országos kereskedelmi kongresszus. A második országos kereskedelmi kongresszus előkészítő bizottsága ma küldöttségileg tiszteltgett Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszternél, hogy meghívják őt a jövő hó 16-án Szegeden tartandó kongresszusra. A miniszter kilátásba helyezte a kongresszusra való megjelenését, ha csak a kiigyezési tárgyalások nem fogják tartóztatni. A küldöttség Schmidt József államtitkárt is meghívta a kongresszusra.

A petroleum-kartell. A hazai nagyobb petroleum-finomítók a legközelebbi napokban megtartandó ülésükben közölajhordóknak közös bevásárlására nézve is intézkedni fognak.

Köszénbányatársaságok fuója. A mai tözsdén az a hír volt elterjedve, hogy a Magyar általános köszénbánya fuozionál a salgótarjáni köszénbányatársasággal, illetve beleolvad ez utóbbi társaságba. Sőt a részletekre nézve tudni vélték, hogy hat darab magyar általános köszénbánya-részvényért egy darab Salgótarjáni részvényt fognak adni. Ezt a híresztelést a bécsi „Neue Freie Presse“ mai esti lapja megerősíti, ellenben a „Bud. Tud.“ kijelenti, hogy a híresztelés semmi tényleges alappal nem bír.

A flumei tárházak. A flumei tárházak mikénti kezelésének ügye a végleges rendezés stádiumába lépett. Október hó 1-én megkezdte ugyanis működését a vasuti tárak eddigi kezelője, a Magyar le számitoló és pénzváltóbank által a kereskedelmi miniszter égisze alatt alapított új „Fiumei Raktár-vállalat-Részvénytársaság“, mely a kereskedelmi miniszterium, illetve a magyar királyi államvasutak és a flumei magyar királyi tengerészeti hatóság kellő ellenőrzése, valamint az érdekelt flumei körök közreműködésével, minden kereskedelmi tevékenység mellőzésével, tisztán tárolási ügyekkel foglalkozván, az összes flumei — vasuti és kikötői — tárházak felett fog rendelkezni.

„Munkás-Otthon“ szövetkezet. Mintegy másfél éve alakult meg a fővárosban Fackh Károly miniszteri tanácsos elnöklése alatt a „Munkás-Otthon“ szövetkezet, amely célul tűzte ki, hogy a munkások számára oly családi házakat építsen, amelyeket az évi lakbér fizetésével tulajdonul szerezhetnek meg. A törlesztés 26 évig tart, ha azonban a családfo előbb hal meg, vagy baleset következtében állandóan keresetképtelenné válik, a ház minden további kötelezettség megszűnésével hátramaradottjára száll. A szövetkezet a fővárostól husz percznyire, 200 hold alkalmas területet szerzett

meg, az építkezést azonban mindeddig nem kezdte meg, mert a szükséges tőkének csak háromnegyed része folyt be.

Kereskedelmi és Iparmúzeum Szófiában. Mint Szófiából jelentik, ma nyitották meg a kereskedelmi és iparmúzeumot a klerus, a miniszterek, egyéb méltóságok és számos kereskedő jelenlétében.

Fizetési képtelenség. Goldblatt és Kohn bécsi posztókereskedő cég, a „Rothstern L. és társa utóda” cég tulajdonosa, fizetési képtelenséget jelentett.

Kőbányai sertésplacc, szept. 27. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig.

Budapesti konzóm-sertés vásár, szept. 27. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesszékárosi konzóm-sertés vásárra 1898. szept. 26-án érkezett 778 drb. Készlet 78 darab, összes felhajtás 856 drb.

Bécsi sertés vásár, szeptember 27. A mai vásárra felhajtottak: 4493 darab fiatal sertést és 5403 darab magyar hizott sertést, összesen 9896 darabot.

Budapesti szurómarha vásár, szeptember 27. A mai vásáron felhajtottak 1806 darab hizalt ürű, 615 darab feljavított juh, 196 darab kisorsolt kos, 200 darab kiverő juh, 375 darab belföldi élő borjú, 45 darab rugott borjú.

Pénzügy.

A német birodalmi bank helyzete. Mint Berlinből jelentik, a birodalmi bank központi választmányában bejelentette Koch elnök, hogy a helyzet kedvezőtlenebb, mint az előző években, nevezetesen 1896-tól visszafelé.

Közlekedés.

A Metropole-vasut. A magyar ipar- és kereskedelmi bank által a Metropole-vasut elnevezés alatt tervezett villamos vasut közgazgatási bejárását folyó év június havában tartották meg.

Vasúti értekezlet. Az osztrák, magyar és bosznia-hercegovinai vasutak igazgatóinak legközelebbi együttes értekezlete, a magyar királyi államvasutak, valamint Debreczen város közönségének meghívása folytán, folyó hó 29-én Debreczenben fog a magyar királyi államvasutak elnöklése alatt megtartatni.

Sorsolás.

Magyar királyi osztályosorsjáték. Az osztályosorsjáték mai húzásán a következő számokat húzták ki: 400.000 koronát nyert: 33464. 200.000 koronát nyert: 92049. 100.000 koronát nyert: 87991. 10.000 koronát nyertek: 19328 72402 88056 54248 24823 5000 koronát nyertek: 23928 3735 26045 14384. 2000 koronát: 8404 2324 5911 3693 8574 26354 28812 20198 26437 34574 47098 58069 52936 56553 59171 66913 60720 62381 78588 76089 87305 88372 82351 89577 92375 97140 98948. 1000 koronát: 1755 9424 1800 14519 15914 15780 16463 22619 28563 20436 28817 24919 21552 28178 39269 34291 32605 47725 47710 53034 57463 54623 50272 66821 64413 66025 60534 60404 75230 74758 78135 80628 81091 82164 94122 97398. 500 koronát: 3657 1992 7394 13303 19505 11208 10171 10284 15349 15296 13022 10613 20229 25268 22125 29217 20454 26350 26880 39983 39927 36142 30207 32639 30417 31858 48677 41739 41936 45917 47405 48045 46840 49366 59462 52022 57253 54093 58575 60030 69503 63906 68708 65617 63237 71635 78769 72011 72146 82829 82326 84016 89743 83734 87295 81212 84663 87386 86030 93231 92461 96836 95363 91173 90894 94979 95427. — A 200.000 koronás főnyeremény a „Mercur” bank- és váltóüzletnél (Dorottya-utca 12.) vásárolt 92049 számú sorsjegyre esett.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, szeptember 27.

Két napig szünetelt az üzlet. Időközben megtörtént a „kiengesztelés.” Lecsillapodott a tőzsdekorok izgatottsága, elsimultak némileg az ellentétek a két spekulacionális párt között.

A giro és pénztárgylet eljárása miatt még folyton tart a vitakozás. Itt is ott is interpretálják a szokások erre vonatkozó részét, amelynek főhibája az, hogy egyáltalában lehetséges a magyarizálás. E paragrafusokat úgy kell módosítani, hogy ki legyen zárva minden kétség.

Jellemző, hogy a „N. Fr. Pr.” mai száma is behatóan tárgyalja a leszámoló iroda szombati ténykedését. A „P. Ll.” különben azt írja, hogy a sok reklamációra okot adott kifüggesztés az áruüzleti szokások 66. szakasza és a leszámoló rend 22. szakasza értelmében történt.

Most az októberi buza a favoritcikk, mert — nem jog nélkül — attól tartanak, hogy e határidőben ismétlődni fognak a közelmúlt eseményei. E terminus ma rohamosan emelkedett.

A készáruüzletben meglehetősen forgalom volt. Buzából elkelt 35.000 métermázsza 10 krajczárral magasabb áron, zabból néhány vagon szintén javult árak mellett; rozsban lanya volt a hangulat, tengeri, árpa változatlan.

Amerikában az export óriási vásárlásai folytán szilárd az irányzat.

Az Unio látható készlete kitett millió buszokban:

Table with 4 columns: location (buzában, tengeriben), and 3 columns for years (1897, 1898, 1899).

Ma London egy negyed pennyvel, Liverpool hétnyolczad pennyvel, Páris 15 centimesmal magasabb árakat jegyzett.

Előfordult készáru-eladások.

Large table with multiple columns: quantity, location, price, and other details for various goods like wheat, rye, and barley.

Gabonaforgalom:

1898. szeptember 27.

Table with 2 columns: item name (e.g., búzából, rozsból) and quantity/price (érkezett, elszállított).

Raktárállomány:

Table with 3 columns: item name (Buza, Rozs, Árpa), quantity, and price.

Hivatalos készárjegyzések.

Large table listing various goods like 'Búza', 'Rozs', 'Tengeri' with their prices and specifications.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table showing exchange rates and prices for various goods like 'Búza', 'Rozs', 'Tengeri'.

Előfordult határidőkötések.

Table detailing exchange rates and prices for goods like 'Búza', 'Rozs', 'Tengeri'.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, szeptember 27.

A mai értéktőzsdén már élénkebb volt a forgalom és különösen a helyipiacon nagyobb számú értékpapír került forgalomba. Az irányzat is val-

mivel kellemebb volt, bár ez az árfolyamokban kevésbé jutott kifejezésre és ami a nemzetközi értékeket illeti, ezek a delután folyamán az elért árfolyamot teljesen elvesztették. Nagyobb üzlet volt általános köszönbánya részvényekben. A vállalatról hirlik, hogy pénzügyi nehézségei között fuzionál a salgótarjánival. Valószínűbb azonban, hogy egyelőre csak arról van szó, hogy a kartell megkötésére most inkább mutat hajlandóságot. A részvények árfolyama e hírek hatása alatt kevessej emelkedett.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 382.75 384.—, Leszámitoló-bank 255.25 Osztrák hitelr. 353.50—354.25, Osztrák-magyar államvasut 349.40 350.10, Közutü vaspálya 375.58—377.—, Villamos vasut 231—233.50, Rimamurányi 250.—250.50, Általános köszönbánya 88—90, Salgótarjáni 604.—605 forinton kötötték.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni köszön 607—608, Közutü vasut 376.50 374, Villamos vasut 231.75—233.75, Magy. hitelrészvény 383.50—382.50, Magyar ipar-és keresk. bank 98.—, Magyar leszámitoló-bank 254.—256.50, Rimamurányi 251.75, Osztrák hitelrészvény 354.30 353.90, Osztrák-magyar államvasut 350.—349.50, Magyar jelzálogbank 242.—243.50, Koronajáradék 98.15, Fővárosi takarékpénztár 1174—1175, Aszfalt 207, Általános köszönbánya 90—93, 1898. kibocsátás 89, Magyar villamosági 133.25—134.— Ujlaki téglagyár 242.—245 forinton.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.25—1.50 forint, 8 napra 4.—4.50 ft, szeptember utóljára 8—9 forint.

Delután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table listing exchange rates for various banks and currencies like 'Magyar aranyjárdék', 'Magyar koronajárdék'.

Az utótőzsdé gyengült.

Delután 4 órakor zárulnak:

Table listing exchange rates for various banks and currencies like 'Osztrák hitelrészvény', 'Magyar hitelrészvény'.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, szeptember 27.

Zsiradék irányzata változatlanul lanya. Szilva és szilvaiz ára nem változott.

Hivatalos jegyzések.

Table with multiple columns listing various goods and their prices, including 'Búza', 'Rozs', 'Tengeri'.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, szept. 27. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak csökkentek. Baromfi-nál élénk, árak szilárdak. Halban lanya, árak csökkentek. Tej-és tejtermékeknel lanya, árak szilárdak. Tojásnál lanya, árak szilárdak. Zöldség-nél élénk. Gyümölcsnel lanya, árak szilárdak. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult, hűvös. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi czikkcek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabus hátulja I. 52—56 ft, II. 48—52 ft. Birkahus hátulja I. 38—40 ft, II. 36—38 ft. Borjúhus hátulja I. 61—68 ft, II. 60—64 ft. Sertésus isörendü 54—58 ft, vidéki 40—45 ft. (Minden 100 kilonkint.) Kölbász füstölt 60—80 kr (kilonkint). Sertésusz hordóval 64.0—65.0 ft (100 kilonkint). — Baromfi (élő). Tyuk 1 pár 1.10—1.40 ft. Csirke 1 pár 0.60—1.20 ft. Lud hizott kilonkint 56—60 kr. — Kőröndtélék. Tojás 1 láda (1440 db) 34.5—36.5 ft. Sárgarépa 100 kötés 1.00—4.00 ft. Petrezselyem 100 kötés 1.00—4.0 ft. Lengese m. 100 kiló 7—9 ft. Bab nagy 100 kiló 8—10 ft. Paprika I. 100 kiló 30—60 ft, II. 20—28 ft. Vaj I. rendü kilonkint 0.80—0.85 ft. Téa-vaj kilonkint 0.95 1.10 ft. Burgonya, róza, 100 kiló 1.40—1.50 ft. Halak. Harsca (élő) 0.80—1.— ft 1 kiló. Csuka (élő) 0.80—0.90 ft 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 ft.

Szesz.

Budapest, szeptember 27. Irányzat változatlan. Kontingens nyersszesz Budapesten 19.50—19.62. Finomított szesz nagyban 55.50—55.75. Finomított szesz kicsinyben 56.—56.25. Élesztő-szesz nagyban 56.—56.25, Élesztő szesz kicsinyben 56.25—56.50. Nyersszesz adózva nagyban 54.50—54.75. Nyersszesz adózva kicsinyben 55.—55.25. Nyersszesz adózatlan (exklnt) 15.—15.50. Denaturált szesz nagyban 21.50—21.75 Denaturált szesz kicsinyben 22.—22.50. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, szept. 27. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 20.80 forinton kelt el. Zárlat-jegyzés 20.70—20.80 ft.

Prága, szept. 27. Adózott tripló-szesz nagyban azonnali szállításra 55.25— forinton kelt, Adózatlan szesz 19.—19.25 forinton kelt el azonnali szállításra.

Trleszt, szeptember 27. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban szeptember-decemberi szállítás 12.—12.25 forint.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, szeptember 27. Búza és rozs magasabb külföldi jegyzésekre, emelkedett: Takarmány-anyagok változatlanok. Kötötték: búza őszre 8.80—8.87, búza tavaszra 8.62—8.65, zab őszre 5.78—5.80, zab tavaszra 5.97, tengeri szept-októberre 5.42—5.44, tengeri május-juniusra 4.78—4.80, rozs őszre 7.54, rozs tavaszra 7.20—7.23 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDEK.

Bécs, szeptember 27. A mai tőzsdén kellemebb hangulat uralkodott, miután a párisi hírek jól hatottak és az ultimoprolongáció is könnyebb volt. Hitel- és államvasuti részvényekben fedezeti vásárlások történtek. A zárlat felé az irányzat gyengült.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 353.—353.75, Anglo-bank 155.75, Union-bank 292.50, Länderbank 223.50—224.—, Osztrák-magyar államvasut 349.—349.50, Déli vasut 74.25, Dunagőzhajózási 449.—, Alpési bánya 166.70—167.10, Tramway 506.—508.75, Májusi járadék 100.85, Török sorsjegy 58.30—58.50, Német márka 58.88.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 353.37, Anglo-bank 155.75, Bankverein 263.50, Union-bank 292.50, Länderbank 224.—, Osztrák-magyar államvasut 349.12, Déli vasut 74.25, Elbevolgyi vasut 261.—, Észak-nyugoti vasut 244.—, Török dohányrészvény 129.—, Alpési bánya 166.50, Májusi járadék 100.75, Török sorsjegy 58.30, Német márka 58.88 forinton.

Delután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4-2%-os papírjárdék 100.75, 4-2%-os ezüstjárdék 100.65, 4%-os osztrák aranyjárdék 120.85, Osztr. koronajárdék 100.95, 1860. sorsjegy 140.75, 1864. sorsjegy 195.—, Osztrák hitelsorsjegy 199.30, Osztrák hitelintézeti részvény 352.25, Angol-osztrák bank 153.50, Union-bankrészvény 292.50, Bécsi Bankverein 264.—, Osztrák Länderbank 224.—, Osztrák-magyar bank 908.—, Osztrák-magyar államvasut 348.87, Déli vasut részvény 74.—, Elbevolgyi vasut 260.50, Dunagőzhajózási részvény

448. — Alpesi hányarésvény 166.60, Dohányrészeny 129.50, 20 frankos 9.53 1/2, Császári kir. vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.15. Német bankváltó 58.85, Tramway 511. Az irányzat csendes.

Bécs, szeptember 27. A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 353. — Magyar hitelrészvény 382. — Anglo-bank 155.50, Bankver. 263. — Union-bank 292.50, Länderbank 224. — Osztr.-magyar államvasut 348.75, Déli vasut 74. — Ebevolgyi vasut 260.50, Északnyugoti vasut 243. — Török dohányrészeny 139. — Rómamurányi 250.25, Alpesi bánya 166.60, Májusi járadék 100.75 Magyar koronajáradék 98.05, Töröksorsjegy 58.40, Német márka azonnali szállit. 58.88 forinton.

Frankfurt, szeptember 27. (Zárlat.) 4 2/2%-os ezüst-járadék 85.10, 4%-os osztrák aranyjáradék 102.40, 4%-os magyar aranyjáradék 101.55, magyar koronajáradék 98.55, osztrák hitelintézeti részvény 299.62, osztrák-magyar bank 763. — osztrák-magyar államvasut 296. — déli vasut 66.63, bécsi váltóár 169.72, londoni váltóár 204.03, Párisi váltóár 89.70, bécsi Bankverein 224. — Union-bank részvény 249.50, villamos részvény 134. — alpesi hányarészeny 140.60, 3%-os magyar arany-kölcsön 89.55. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirati jelentése 1898. szeptember 27-én reggel 7 órakor

Table with columns: Helynév, Légnyomás, A hőmérséklet, A csapadék, Állomások, Légnyomás, A hőmérséklet, Csapadék. Lists various cities and their weather data.

A légnyomás eloszlása egyenlőtlenebb lett. A délkeleti maximum erősödött. Új depresszió van a brit szigeteken, azonkívül a földközi-tenger nyugati részén is van egy csekély depresszió és egy harmadik Európa északi felén szélén.

Eső volt Dél-Franciaországban, Angliában, az Adria környékén és Oroszországban. Közép-Európában az idő hűvös.

Hazánkban az eső a tengerparton és Horvátországban jelentékenyebb és az Alföldön igen csekély mennyiségben esett. A hőmérséklet emelkedett. A keleti tájak kivételével az idő bősor.

Egyhébb idő várható, az ország délnyugati részén esővel.

VIZÁLLÁS.

— Szeptember 27-én. —

Table with columns: Hely, Vízszint, Vízállás, Áradás, Hely, Vízszint, Vízállás, Áradás. Lists water levels and tides for various locations.

Levegő hőmérséklete: * — Jelenleg; + — Órák; - — 0 alatt < — Áradó; > — Apadó; ? — ködség.

Megjegyzések: Helyenként közepes csapadék volt. Maximum Csepelén 21 mm.

A táblák a Sárát hívják, általában apadó jellegűek; a vízállások nagyon alacsonyak, annyira, hogy szinte nagy hajózási akadályok vannak.

Gázlók mélységei: Esztervási 170 cm., vajdai felső 166 cm., alsó 160 cm., remetei 175 cm., kispáti felső 150 cm., alsó 145 cm., a vízszintéig.

Mai apólagi távirat szerint Apatagánál 15 cm., a vízszintéig.

BABEL.

Francia regény. (5)

Írta: Augustin Filon.

Ezeknek a szenvedélyes szónak csodálatosképen megnyugtató hatásuk volt Fidésre. Majdnem gyengéd higgadsággal szólt:

— Teljesen bolond dolgokat beszél, amit e pillanatban talán őszintén elhisz, de nem tartana sokáig és megsajnálja ezt az áldozatot. És aztán... így is bünt követnénk el... Kétségtelenül kevésbé volnánk gonoszak, de nem kevésbé bűnösök!... Ön megtörné Amy szívét!...

— Megtörném Amy szívét! mondá Julien gunyosan mosolyogva.

— Ne gunyolódjék elől; Amy önt szenvedélyesen szereti.

— Tehát ami szívünk hasadjon meg azért, hogy az övét megóvjuk? ... Nem, ezerszer nem!

Fidés fülére tette kezét és hallgatódzott.

— Hangokat hallok, szólt. Amy kiszáll a kocsiból. Feljön és egy pillanat múlva itt lesz. Távozzék gyorsan.

Habár Julien még az imént azt mondta, hogy a világgal szállna szembe s mindenki szemeláttára karjain rabolná el Fidést, rögtön szót fogadott és kiosont a szobából. Mikor Amy belépett, még nem sikerült Fidésnek felindulását teljesen elfojtani.

— Ön még beteg, úgy látom. Kezei forrók.

— Semmi az... Aludtam és lázzal ébredtem fel.

— Tán rossz álma volt.

— Igen. Egy mélységbe zuhantam és...

— Én jókor érkeztem, hogy önt megmentssem?

— Ugy van.

— Ön tudja, hogy ma estére a Garrickba kellene mennünk, Pinero új darabjához, „Lady Bountiful”-hoz. Ha nem érzi magát eléggé jól, hogy színházba mehessen, itthon maradok önnel: a társaságban akarok lenni.

Fidés kijelentette, hogy elmegy a színházba és Amy eltávozott, hogy felöltözködjék, Mikor egyedül maradt, a fiatal leány asztalhoz ült és gyorsan megírta a következő levelet:

Kedves uram!

Rövid idővel ezelőtt szíves volt nekem felajánlani a nyomdájában megüresedett korrektori állást matematikai munkákra. Ha nem változtatta meg eziránti dispozicióit, elfogadom ezt az állást a felajánlott feltételekkel, vagyis hetenkint két fontért, minden harmadnap éjjeli munka és lakás a nyomdában.

Tisztelettel

Ferreira Fidés.

Sziveskedjék sürgöny útján válaszolni.

— Így, mondá magában, védve leszek minden ellen és önmagam ellen is.

A levél Garner & Co. cég főnökéhez volt czimezve. Fidés azonnal postára adatta levelét és úgy számított, hogy holnap már a nyomdatulajdonos kezei közt lesz, a lunch idejére a választ már meg is kaphatja s huszonegy óra múlva istenhozzádott mondhat ennek a kedves és gyászos hajléknak.

Aztán gondosan öltözködött. Ki akarta élvezni az utolsó órákat. A mai est fényűzése, eleganciája, ragyogó boldogsága az övé s ő teljességgel a szép, az imádott nő; holnap már a City egyik zugában, a gépek zakatolása, a kerekék nyirkorgása közepette, nyers parancsszó alatt, idegenszerű és visszataszító alakokkal együtt az obscurus és lélekölő munka vár rája s az elhagyatott, örömtelen élet. Lelkét a nagy elhatározások nyugalma töltötte el; ez az elküldött levél visszaadta neki a saját erejében való hitet.

Elmentek a „Garrick”-ba. Az előadott darab — mely inkább eljártzott regény, mint valóságos dráma volt — hőse egy férfi, a kit anélkül, hogy erre maga is okot adott volna, két nő szeretett. Az egyik szegény volt, szerény és közönséges külsővel s nem adhatott egyebet, mint önmagát. A másik a gazdagság és műveltség minden kincsével

rendelkezett s a férje részére azt a helyet biztosíthatta, melyet csak akarhatott abban a társaságban, melyhez e nő izlése, születése és kiváló nevelése fűzte. De közöttük egyike azon féltreértéseknek keletkezett, melyeknek kitalálásában és alkalmazásában a szerzők annyira ügyesek. A férfit fellázadt büszkesége a másik fiatal leány karjaiba veti, aki azt hiszi, hogy a hős szíve szabad s odaadja neki a magát. Csak házassága után veszi észre tévedését a nő és halálos ágyán vetélytársnőjére hagyja örökül a feladatot, hogy a férfit, kit mind a ketten annyira szerettek, boldoggá tegye. Ez a helyzet, mely egyrészt oly hasonló, másrészt olyan különböző volt annak a három személynek a sorsához, kik együtt ültek egy páholyban, ezerféle gondolatokra adott alkalmat.

Amy egész őszintén mondta el a maga véleményét. Ő nem tudta megérteni, miért sértené a férfi büszkeségét, hogy a felesége kezéből vagyton fogadjon el. „A szerelemben — mondá — nincs se jótevő, sem lekötelezett, vagyis inkább, aki ad, az igazában az, aki kap...” A két nő antagonizmusa, kölcsönös jogaik, vagy egyszerűen az alternatíva, mely elé őket a szerző állította, Amy előtt egy elhibázott problémának látszott, melyet az író meg nem fejtett s mely talán nem is volt megfejthető.

— A halál mindig segítségükre jön a drámaíróknak, hogy megszabadítsa őket azoktól, kik feleslegessé váltak. Szerencsétlenségre — vagy szerencsére — az igazi életben nagyobb nehézségek árán kerül ki az ember a küzdelemből. Ha azonban a két nő ragaszkodott volna az élethez és a szerelemhez, mi lett volna akkor a megoldás?

— Többféle megoldás van, szólt Julien, a válás, a bigámia... hármas háztartás is.

— Ez undorító, nemde Fidés?

— Teljességgel.

— Nos, aztán?

Julien folytatta:

— Az, aki nem szeretettik, tünjön el.

— Szeretném tudni, hogy miféle törvény erejénél fogva?

— Darwin törvényénél fogva, mely szerint a gyengébb tartozik magát alávetni az erősebbnek.

Amy megrázkódott s aztán mosolyogva mondta:

— Ah! az mindogy, keserű meghalni, hogy másnak adjuk férjünket. Én még a sirban is féltékeny volnék.

— A sirban nem érezünk semmit sem, szólt Fidés lassan. A legsajnálattaméltóbbak azok, akik egyszerűen számüzik magukat a holdagságból és elítelik magukat arra, hogy eljének. Ezek az igazán nyomorultak.

Amy reá nézett s meglepődött azon a keserűségen, melylyel Fidés e szokat kimondá; de Fidés ismét a régi, könyörtelen volt.

Csendesen tértek vissza.

Amy az előcsarnokban egy pillanatra megállt, hogy valami parancsot adjon Nahimának. Fidés elsőnek ment föl és Julien követte. A folyosón elérte és a homályban átkarolta. Egy szót sem váltottak és Fidés nem tett kísérletet arra, hogy kiszabadítsa magát a Julien karjaiból. Némán, kétségbeesetten, mintegy önkívületben ölelték meg egymást. Fidés, kibontakozva az ölelésből, ezt gondolta:

„Ez volt az első és utolsó csók. Ez mind, amit adtam s mind, ami a szerelemből. Osztrályrészemül jutott. Tíz évig szenvedtem e pillanatért.”

Amy felért; kevés hiba, hogy egymás karjában találta őket.

XVI.

A lunch órája elérkezett s el is múlt, anélkül, hogy Fidés a várt választ megkapta volna. Mind a hárman a „Morning room”-ban ültek. Amy egy hintaszékben ülve, a „World”-ban lapozgatott s hangosan kaczagott néhány pajkos cikken, melyet fennhangon olvasott el, Julien háttal volt Amy felé, hogy andál jobban figyelhesse meg Fidést, kinek egy mozdulatát sem kerülte el.

(Folytatás következik.)

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. szeptember 27-én.

Table with multiple columns listing various securities, bonds, and exchange rates. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Magyar általános tkpénztár', 'Biztosító társaságok', 'Malmok', 'Bányák és téglagyárak', 'Külföldi vállalatok', 'Sorsjegyek', and 'Pénznekem'.

SZÍNHÁZAK.

Színházi műsorok.

Budapest, szerda, 1898. szeptember 28-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ

VIGSZÍNHÁZ

Évi lélet 150. Havi lélet 14.

764. szám. 764. szám.

A vasgyáros

A végrehajtó.

Színmű 4 felvonásban. Irtó: Onnet György, Ford. Fáy J. B.

Bobózat 3 felvonásban. Irtók: Syltano és Antus, Ferdinotta dr. Béla Izor.

Személyek:

Személyek:

Beauclaire, leánya; Claire, leánya; Octave, fia; Blyenberczeg; Prefont báro; Sophie; Derkay Philippe; Susanna, leánya; Meilinet; Athenais, leánya.

Chéradame; Octavie; Brucati, ügyvéd; Anzette; Lorglette; Margaret; Naprany; Cyprienne; Marianne; Zelle, szakkücsné; Hamdörbörös; Besszaga; Justine; Hegedüs; Nikó L.; Góth; Molnár L.; Szerény; Györgyi; Gál; Deili E.; Zoross; Makóczy; Magran; Rónaszéki; Murkócsy.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

MAGYAR SZÍNHÁZ

Évi lélet 91 szám.

Kézlete 7 és fél órákor.

Sche

Az áruló.

Fantasztikus ballet két részben 11 képben. Reményd Jónófi és Beer József. Zenejét Mader Raoul szerzelte.

(Secret service.)

Drama az angol-amerikai polgárháborúból 3 felvonásban. Irtók: W. Giffette, Ferdinotta Fáy J. Béla.

Személyek:

Személyek:

Kalykates; Amecarlas; Iss, istennő; Főpap; Bena-Kan-Ra; Aresha; 1. Libella; Carbone; Zerrsanits; Németh; Fekete; Gáborhelyi; Gaszner; Balogh.

Randolf, tábornok; Vanev; Alfred, fia; Edith, leánya; Thorne, szízes; Arrelsford; Milford Karóit; Maxwell, hadnagy; Foray; Ellison; Dumont Henry; 1. tiszt; 2. tiszt; 1. ordonánisz; 2. ordonánisz; Halasi; Breznai A.; Hózsabegyi; György; Balla K.; Molnár L.; Semió E.; Giróth K.; Kowány L.; Hidas K.; Fűrész B.; Szombitkésy; Várdaly; Resenyei; Kalmár J.

NÉPSZÍNHÁZ

VÁROSLIGETISZÍNHÁZ

Kukta kisasszony.

Érkes bohózat 3 felvonásban. Irtó: Márkos József. Zenejét szerelte Szabados Béla.

Személyek:

Igazgató Föld Zsigmond.

Kriszofórá; Liana; Liza grófnő; Miss O'Noy; Arson gróf; Bok Leobáld; Főgróf; Düllesz grófnő; Palasinszky; Feix; Missy; Németh; Z. Bárdi G.; Csutay I.; Csutai; Szalmi; Kesszi; Gassi M.; Vidome; Hártafi M.; Lubinsky; Tollaj.

BUDAI SZÍNHÁZ

Háromláb kapitány.

Donna Juannita.

Operette 3 felvonásban. Kézlete 7 órákor.

Érkes bohózat 3 felvonásban. Irtó: Kovács Albert és Férags János. Kézlete 7 órákor.

Table of theater programs with columns: Nemzeti Színház, M. Kir. Operaház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház, Budai Színház. Rows include plays like Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasnap d. u., Este.

WALTER B. kávéháza

VIII., József-körút 29. sz. alatt. Naponta zene-hangverseny. A híres Miskolczy Géza pécsi zenekara által.

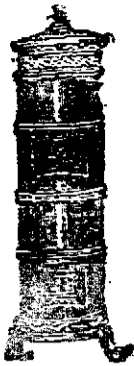
KÉJUTAZÁS *) *) KONSTANTINÁPOLYBA. Indulás 1898. október 15-én. Utazási tartam: 10 nap. Részvételi ár 120 frt. (1-rendű ellátással.) Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási központi iroda. Budapest, V. ker., Dorottya-utca 13.

Iskolakönyvek és egyéb műveket

Iskolakönyvek és egyéb műveket. Rozsnyai Károly iv., Múzeum-körút 15.

Csak négy ár! 1 1/2, 2 1/2, 3 1/2, 4 1/2 frt páronként. Csak Négy egység ár. Modlingi cipőgyár. Karoly körút 20 - Andrássyút 2. Raktárak: Budapest, Károly-körút 20. sz., Budapest, Andrássy-ut 2. sz.

Nagy bolthelyiség a József-körút legélénkebb helyén f. évi november hó 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Meidinger kályhagyár

EHRlich J. és H.

Budapest és Bécs.

Budapest, IX. Lónyay-utca 17. szám.

Meidinger töltő- és szabályozó-kályhák. Kaszárnya-kályhák Siemens Ehrlichszabadalma szerint. Meidinger csővezetékek cserépburkolattal, új szerkezettel. Központi légfűtések és szellőzők.

Koh-i-noor

a legjobb eredetű angol alkatrészekből, a legszabadosabban és legegységesebben előállított kerékpárokat — melyek elérhetetlen könnyen futók — ajánl nagyban (kereskedőknek igen alkalmas) és egyenként

Dénes és Társa
cég Budapest, Váci-körút 61.

Ugyanitt ujonnan berendezett amerikai kerékpár-gyárak, mely a székesfehérvári egyik látványosságát alkotja. Van szerencsénk ezen iskolá megtekintésére a t. c. közönséget legszívesebben meghívni. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Makulatura-

papír

olcsón kapható

Jobbabb akadoban

Blaha Lujza pipere-crème.

Ezen Blaha Lujza pipere-crème egy ánapell nagy művésznőnek, valamint a főváros legelső női divatjainak kedves pipere-crème, mert szeretői fiomrágért, meglepő és feltűnő kelt hatáért, mely már az első kísérlet után is észlelhető, minden hölgy, aki csak egyszer is használta ezen pipere-crème, annak többé más nem kell. Mert mint a vegyvizsgálat igazolja, teljesen ártalmatlan és színtelen, egész a új bőrpólo és bőrszűzítő pipere-crème, mely a bőre karve azonnal becsívódik és a bőr gyengén kiáll, miáltal az arczsínvadász és simaság, fénytelen hatásvadász fehérség és bőrszűzítő nyers. Es ezen őde romániz Teint Parisien alatt az arczbőr összes tisztálanságát a. m. arczpólo, pórszűzítő (wimerlik), bőrszűzítő (millesser), a száros, nyers, durva vörös arczsín, az orr, nyak, kar és kéz vörössége,

Szabadalmakat

kiszakozól és értékesít

Pataky H. és W.

Budapest, VII. ker. Erzsébet-körút 42. Központ: Berlin, Lipszic. 25 Főnütt 1882. évi.

Saját irodák: Prága, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lipsze, Borozió, Varsó, New-York, Hannover. Eddig 30.000 bejelentés több mint 2 1/2 millió márká értékben költötek. Felvilágosítások és prospectusok ingyen. A magyar kereskedelmi muszterum képviselete.

3 tuczat
5 forintért
valódi francia
Gummi
vagy
Halhólyagot

A legfinomabb minőségben készült a Nagybani gummiak raktár IX. ker., Üllői-út 21. szám. Széleskörű tájékoztatás mellett utánvéttel, nem tartózkodást a pénz visszafizetés.

6743/K. 1898. számhoz.

Pályázat.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság Zákány állomásán a pályaudvari vendéglőnek f. é. november hó 15-től kezdve bizonyítatlan időre való bérbeadása iránt ezennel pályázat hirdetik.

A vendéglő béreltére pályázók felhívtnak, hogy képesítésüket igazoló iratokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb f. évi november hó 1-ig aláírt ügyvezető igazgatóhoz nyújtsák be, ahol egyszerűsített a bérletre vonatkozó feltételek iránt közeli felvilágosítást nyerhetnek.

Budapest, 1898. szeptember hó 22-én.

A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság ügyvezető igazgatója.

63186—1898. számhoz.

Verseny tárgyalási hirdetés.

A magyarországi kir. államépítészeti hivatalok területén levő állami közutakon az 1899, 1900, 1901, 1902, 1903 és 1904. években eszközöndő kavicsszállítás biztosítása céljából az alább közölt határnapokon a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumban és az illető államépítészeti hivatalok helyiségeiben zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános verseny tárgyalás fog tartatni és pedig

folyó évi október hó 20-án

a budapesti, székesfehérvári, szegvárdi, esztergomi, komáromi, magyaróvári, szombathelyi, veszprémi, zalaegerszegi, kaposvári és soproni;

folyó évi október hó 22-én

a pozsonyi, nyitrai, aranyos-maróthi, ipolysági, trencsényi, balassa-gyarmati, beszterce-bányai, alsó-kubini, lipó-szent-miklósi, turóc-szent-mártoni, löcsei, rimaszombati, kassai, miskolci és egri;

folyó évi október hó 24-én

a beregszászi, nagyszőlősi, ungvári sátoralja-ujhelyi, eperjesi, mármaroszigeti, nagyvárad, aradi, gyulai, debreczeni, nagy-károlyi, zilahi és makói;

folyó évi október hó 26-án

a kolozsvári, déési, besztercei, tordai, nagy-enyedi, nagy-szebeni, marosvásárhelyi, sepsi-szent-györgyi, brassói, fogarasi, segesvári, dicső-szent-mártoni, csíkszeredai és székely-udvarhelyi és

folyó évi október hó 29-én

a temesvári, nagybecskereki, lugosi, dévai és pécsi m. kir. államépítészeti hivataloknál.

Felhívtnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium segédhivatalának igazgatójához, vagy azon államépítészeti hivatalhoz ezimezve, melynek területén az államut melyre az ajánlat vonatkozik, fekszik, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap délelőtt 10 órájáig, nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok öt pecséttel zárt borítékban a címzés világosan kiírandó és az államépítészeti hivatal és azon állami közut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalokban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben ha ajánlattevő a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivataloknál kitett kömintától eltérő könyagot kívánna szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni s egyúttal a felosztási kimutatás 6. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árak a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága által elfogadott s az államépítészeti hivataloknál kitett mintával azonos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók s mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolcz hétig kötelezettségben marad.

Minden egyes államépítészeti hivatal területén átvonuló állami közuti vonalra külön ajánlat nyújtandó be.

Az állami közutaknak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelte felosztási kimutatás szabályszerű bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlatához csatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitennie.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlatához nem melléklendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt a kereskedelemügyi miniszter ur ő nagyméltósága elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek melléklété képező felosztási kimutatás és köminták az államépítészeti hivataloknál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Kelt Budapest, 1898. szeptember 19-én.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czészerül az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden könyven kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK az ORSZÁGOS HIRLAP

észére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. *ösv. Balasovits Györgyné ügytársasága.*
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt *Eisnboch Vilmos, fűszerkereskedése.*
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. *Szántó Már, dohánytársaság.*
- IV. „ Harisch-bazár *Dóval Józsefné, dohánytársaság.*
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám *Nemetsch A. J. dohánytársaság és újságárda.*
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. *Löwinger Gyula, fűszerkereskedése.*
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. *Wall Vilmos, dohánytársaság.*
- V. „ Váci-körút 6. szám *Korona Janka, dohánytársaság.*
- V. „ Cipót-körút 22. szám *Wollák Zsigmond, dohánytársaság.*
- VI. „ Jeréz-körút 54. szám *Breuer nővérek, dohánytársaság.*
- VI. „ Andrássy-út 48. szám *Kohoczy Ilona, dohánytársaság.*
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám *Heller Béla, dohánytársaság.*
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám *Frend J. dohánytársaság.*
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. *Sopronyi V. dohánytársaság.*

s ugyane helyeken mindennemű fevilágosítások készségesen megadatnak.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

„Poste-restante” hirdetések bélyegilletékesek.

LEVELEZÉS.

- Grete.** Nem várhatam be, míg Turna írhatok, ma küldöttem levelet poste-restante „Ber és Piros” czimen. Ij, mielőtt Turna utazol, ölel szerelméd, Faust. 2059-1
- Szöke.** Igen kérek, hogy ha erre fogsz menni, hát hívsz ki, mert leveleid vannak itt. Jobban vagy már? Csókol Barnád. 6350-1
- Vörös székfü.** Szíves levektől epedre várom és kérem e lap kiadóhivatalába „József 6” jellegre küldeni. Kérem megizenni, hogy leveleimet hová címmezsem. 6376-1
- D.** Igen örülök, hogy olyan véletlenül minden sikerült. Látom, hogy igen ügyes fm. A. is igen édes volt. Kérem, jöjjön. Üdvözl M. 6374-1
- Szépnek nevi,** mondható fiatal leány intelligens, jellemes fiatal emberrel óhajt levelezni, későbbi megismerkedés céljából, főzél, önzellen barátság. Levelet „Jó barát” jellegével ellátva a kiadóhivatal továbbít. 6346-1

HÁZASSÁG.

- Kiszolgált** állást (iparos) nőstény szándékozik. Szép és kedves leányt óhajt lehető rövid idő alatt nőül venni. Pénz mellékes. Leveletet a pontos hely és idő meghatározásával, hogy hol és mikor találkozhattunk „József 6” címre e lap kiadóhivatalához címzendők. 6310-2

ÁLLÁST KERES.

- Kiszolgált** honvédőrmester az összes irodai munkákban jártas, szép kézi-írással, gyors fejszámoló, alkalmas irodai vagy raktárnoki állást keres. Szíves ajánlatok „Honvéd” cím alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6244-3
- Állami hivatalnok** szeretne pótutáni szabad idejére irodai foglalkozást nyerni, kíváncsi ottlenni munkát is. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 6344-3
- Fiatal hölgyek** mellé társalgónéknak, vagy felolvasónéknak, esetleg elemiskolába járó leánykák mellé nevelőnéknak, ajánlkozik jobb izraelita családnak intelligens szülőkől származó fiatal kisasszony. Remek kézmunkák készítéséhez ért és kezdőknek zongora órákat is képes adni. Czime a kiadóhivatalban. 6366-3
- Joghallgató** keres nagyobb ügyvédi irodába állást. Czime a kiadóhivatalban. 6210-3
- Tanítójelölt** ajánlkozik házi tanítónak intelligens családnak, ki e téren nagy jártással bír és a héber oktatásban kiváló tehetsége van. Igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 6114-3

Jrodai alkalmazást keres egy gyakorlott hivatalnok, ki a magyar és német nyelvet bírja és szép írása van, könyvelést érti. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalban megtudható címre kér. 6342-3

Jrodista, gyönyörű szép írással, szerény feltételek mellett irodához ajánlkozik. Elvállal esetleg házon kívüli írásbeli munkát is. Szíves megkereséseket „B. S. 20.” alatt a kiadóhivatalba kér. 6350-3

Kisasszony, ki már kiadóhivatalban huzamosabb időn át alkalmazva volt és az összes munkálatokban jártas, állást keres. Levélbéli megkereséseket „Tisztviselőnő” jellege alatt kér e laphoz címmezni. 6340-3

Kereskedelmi akadémiát végzett bankhivatalnok, ki már önállóan vezetett bankot, állást keres szerény feltételek mellett. Czime a kiadóhivatalban. 6290-3

100 koronát adok annak ki, nekem hivataliszolgái vagy pénzbeszedői állást szerez előkelő nagyobb intézetnél, esetleg óvadékkal. Czim a kiadóhivatalban. 6224-3

Ökleveles óvónő, kinek jó gyakorlata van és kinek tűnő bizonyítványokkal rendelkezik, órák adására, esetleg félnapra ajánlkozik gyermekek mellé, elemi osztályokra is előkészít. Czim a kiadóhivatalban. 6118-3

Jrodai munkákban igen ügyes kisasszony, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot jó sikerrel végezte és szép írása van, állást keres. Czime a kiadóhivatalban. 6268-3

ÁLLÁST KAPHAT.

- Ügyes** ügynők állást nyerne. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Kütnő keresett” jellege alatt. 6314-4
- Gyakornok** jó házból szép írással egy helybeli nagyobb vállalatnál felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 6382-4
- Pénztárnoknő,** ki már ily minőségben alkalmazva volt egy nagy üzletben, 300 ft óvadékkal felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Pénztárnoknő” jellege alatt. 6318-4

OKTATÁS.

- Zongora-órákat** szerény díjazás mellett ad házban, vagy házon kívül gyakorlott zongora tanítónő. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 6074-5
- Czimbalom-tanítónő** ajánlkozik, tanít a legkisebb tünőbb tanmód szerint (óránként 60 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5694-5
- Francia** órákat ad tanárjelölt, ki több évet Párisban töltött. Levelek „Francia” czimre a kiadóhivatalba kéretnek. 6328-5
- Számtani** órákat óhajtok venni kereskedelmi végzetty egyentől. Czim a kiadóhivatalban. 6296-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

- A Ságymányoson,** valamint Agyalföldön Szent László-úton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7
- Rákos-Palotán** a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu önként 3-25, telek jutányos árban eladó. 5256-7
- Rákos-Palotán** A Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu telek a 3 frtjával eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6338-7

ELADÁS.

- Gyümölcsöt,** Mohács-Margitta, Szigeti-termést, mely telen át tartós, a következő árak mellett szállítok, utánvétellel: 100 drb. szerezcska-alma 2 frt, 100 drb. jeges-alma 2 frt, 100 drb. bór-alma 3 frt, 100 drb. óriás-alma 3 frt, 100 drb. császár-körte 2 frt. Rendelményre kérem az utolsó vasuti, vagy hajóállomást megnevezni. Perlesz Fülöp Mohácson. 6927-8
- Elegáns** menyasszonyi ruha olcsó áron eladó Czim a kiadóhivatalban. 2088-8
- Ujpesten,** a piac téren legélénkebb forgalmu helyén egy fűszerüzlet, pálinka-, sör- és borengedélyhely más vállalat miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6116-8
- Régiségek!** Antik butorok, bronzok-ok, meissoni és Alt-Wien porcellán, antik órák, nappalok, képek és bronzok-osillárok most olcsón eladónak: Béthi Zsigmond IV., Granátos-utca 8. Hagyatékok megbecsültenek, esetleg megvásároltatnak. 6896-8
- Swift-kerékpár,** kifogástalan állapotban, 80 frtért sűrűsége eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2065-8

VÉTEL.

- Magyar Compass** 1873-1883-iki évfolyamaimag vételre kerestetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. 6046-—
- Egyenruha,** gyalogsági, megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 6238-—
- Használt** előszoba- szekrényt keresek megvételre Czim a kiadóhivatalban. 6298-—
- Uniformist** vesz alacsony önkéntes, Szíves megkeresések VII. ker., Kertész-utca 26. szám alá „D. J.” címre küldendők. 2067-—
- Ístálló** két lóra kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 6364-—
- Kerékpár,** kitűnő turagép, alig használt, eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2063-—

KIADÓ SZOBÁK.

- Két elegáns,** különbejáratu, utcai szoba, klinikai szomszédságában rögtön kiadó. Czim: Ferencz-körút 44., III. em. 2. 2057-11
- Tejjes ellátást** kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Barcsay-utczához Czim a kiadóhivatalban. 5914-10
- Jgen szépen** butorozott szoba teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 6144-10
- Elegáns utcai** szoba a József-téren, fürdőszoba használatával kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6242-10

LAKÁS KERESTETIK.

- Jóforgalmu** pálinkamérés kerestetik megvételre, lehetőleg munkás vidékre és lakással egybekötve. Ajánlatok M. K. jellegével a kiadóhivatalba kéretnek. 6256-11
- A Kerepesi-úton** egy kényelmes 2-ablakos utcai szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144-10
- Első** emeleti utcai szoba, csinos bútorzattal, külön bejárattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5970-10

SZOBA KERESTETIK.

- Intelligens** középkori keresetlen hivatalnok keres színtelen intelligens keresetlen családnál, hol magát mint családtag érezletné, egy lehetőleg különbejáratu csinosan butorozott, tiszta, világos szobát, esetleg teljes ellátással fürdőszoba-használattal előnyben részesülnek. Ajánlatok „Kellemes” jellege alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2061-12
- Lépcsőházba nyíló szobát** keres egy fiatal ember a József-körúton az „Országos Hirlap” közelében havi 18-20 forintért. Ajánlatok B. C. jegy alatt a kiadóhivatalba küldendők. 6188-12
- Csinosan butorozott** lépcsőházba nyíló szobát keresek a József-körúton, az Üllői-ut közelében, 18-20 frtért. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Szoba 6292” cím alatt. 6292-12

KIADÓ LAKÁSOK.

- Kiadó lakás** a Nagymező-utczában, mely áll 2 utcai, egy udvari szoba, előszoba, stb. Évbér 500 frt. Czim a kiadóhivatalban. 6002-13
- Két külön bejáratu** szobából és konyha stb. álló lakás az V. kerületben Vadász-utczában azonnal kiadó Ugyanott egy műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, az utczára nyíló nagy pince is kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6164-13

KÖNYVEK.

- Jó francia** regényeket szeretnék venni könyvtárma berendezéséhez. Ajánlatokat a czim és az ár megjelölésével a kiadóhivatalba kérek „Könyvtár” jellege alatt. 6262-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

- Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vlvőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak** alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662-17
- Mészárszéknek** igen alkalmas helyiség Üllői-út és Erkel-utca sarkán olcsón kiadó A környéken sehol ilyenféle üzlet nincs. Czim a kiadóhivatalban. 6933-17
- Nagy bolthelyiség** a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

- Köhögésnél,** rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemotefü-cukorkát. 1537-18
- Tisztességes nő** lakást és teljes ellátást kaphat a József-körút közelében intelligens családnál. Czim a kiadóhivatalban. 6250-18